

Πτυχιακή Εργασία

Η Σύγχρονη Τεχνολογία και οι Ποστικές ή Αρνητικές Επιδράσεις της στην ανθρώπινη Επικοινωνία Έρευνα σε 5 Επιχειρήσεις

Σπουδαστές:

Νικολίτσα Κουρασίδη
Κατερίνα Σαβίνου

Επιβλέπων Καθηγητής:

Α. Πολυδωρόπουλος
Καθηγητής Τ.Ε.Ι Πάτρας

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1...

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

- Ανάλυση του όρου
- Εξέλιξη της τεχνολογίας
- Ο τεχνικός πολιτισμός
- Σχέση τεχνικής & επιστήμης
- Θετικές πλευρές της τεχνολογίας
- Αρνητικές πλευρές της τεχνολογίας
- Η συμβολή της τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία
- Στο ρυθμό της αλλαγής
- Τεχνολογία: ευλογία ή κατάρα
- Η πορεία προς το μέλλον
- Τεχνολογία & σύγχρονες επιχειρήσεις
- Η πολιτική της τεχνολογίας στην επιχείρηση
- Τα αποτελέσματα της τεχνοποιημένης επικοινωνίας
- Νέες τεχνολογίες & μέσα
- Ο γύρος του e-εμπορίου
- Η επερχόμενη τεχνολογική μοναδικότητα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ... 2

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- Τι είναι επικοινωνία
- Σκοπός της επικοινωνίας
- Το περιεχόμενο της επικοινωνίας
- Μέσα επικοινωνίας

Βιβλιογραφία

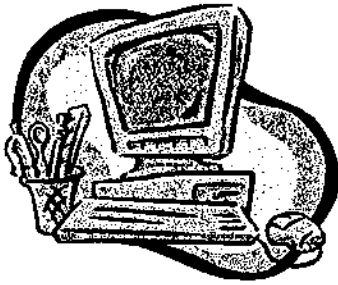
- **ΕΚΘΕΣΗ ΙΔΕΩΝ ... ΘΕΜΕΛΙΟ**
- **ΕΝΔΟΣΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ...** Χαράλαμπος Κ. Κανελλόπουλος
- **ORGANIZATIONAL BEHAVIOUR...** David A. Buchanan & Andrej A. Huczynski
- **BUSINESS COMMUNICATION TODAY...** Courtland I. Bovee, John V. Thill
- **ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΘΕΣΕΙΣ...** Σπύρος Μάνδρας
- **INTEPNET**
- **ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ RAM**
- **ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ...**Θεμ. Κόντη

- Τεχνική της επικοινωνίας
- Η επικοινωνία είναι ένα σπουδαίο & δυναμικό εργαλείο
- Η ανάγκη για επικοινωνία στην επιχείρηση
- Επικοινωνία σε επιχειρήσεις & οργανώσεις
- Αποτελεσματική επικοινωνία
- Κανόνες μιας αποτελεσματικής ακρόασης
- Η βελτίωση της τεχνικής ομιλίας
- Η τεχνική της αποτελεσματικής επικοινωνίας
- Το κλειδί της αποτελεσματικής επικοινωνίας
- Η γενική φιλοσοφία της επικοινωνίας μέσα στον επιχειρησιακό χώρο – Παράδειγμα
- Τα ουσιαστικά εμπόδια της επικοινωνίας στην επιχείρηση
- Η άτυπη επικοινωνία
- Τύποι επικοινωνίας
- Όρισμός & βασικές έννοιες της επικοινωνίας
- Συντελεστές επικοινωνίας – Ανάλυση των συντελεστών
- Επίπεδα επικοινωνίας
- Εμπόδια που προκαλούν παραμορφώσεις στην επικοινωνία
- Διάκριση εμποδίων – θορύβων
- Υποδείξεις αποτελεσματικής επικοινωνίας στον εργασιακό χώρο
- Έννοια & περιεχόμενο του feedback
- Ακρόαση εμπάθειας στην επιχείρηση
- Μορφές επικοινωνίας – Μονόπλευρη , αμφίδρομη
- Φραγμοί στην επικοινωνία

Παράρτημα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Ανάλυση του όρου.

Με τον όρο τεχνολογία εννοούμε τις τεχνικές και τις μεθόδους που έχουν θεωρητικές βάσεις, δηλ, βασίζονται στην επιστήμη. Μπορεί επίσης να οριστεί ως η συστηματική μελέτη των τεχνικών κατασκευής πραγμάτων και εκτέλεσης έργων. Στην αρχαία ελληνική γλώσσα ο όρος σήμαινε διάλεξη (λόγο) για τις τέχνες. Από τις αρχές του 20ο όμως αιώνα ο όρος τεχνολογία περιέκλειε εκτός από τα εργαλεία και τις μηχανές ένα μεγάλο πεδίο μέσων μεθόδων και εργαλείων. Κατά το 2ο μισό του αιώνα διατυπώνονται ορισμοί όπως "τα μέσα ή οι δραστηριότητες με τα οποία ο άνθρωπος επιχειρεί να μεταβάλλει ή να κατευθύνει το περιβάλλον του".

Εξέλιξη της τεχνολογίας.

Κατούσιαν οι τεχνικές ορίζονται ως οι τρόποι δημιουργίας νέων εργαλείων και αυτό είναι ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του ανθρώπου στα πρώτα χρόνια ύπαρξής του. Ο άνθρωπος ακόμα και στα προϊστορικά χρόνια είχε ανεπτυγμένο όχι μόνο το ένστικτο αλλά και την ικανότητα δημιουργικής σκέψης και φαντασίας για κατασκευή εργαλείων που θα διευκόλυναν την ζωή του. Χάρη λοιπόν σε αυτή του την ικανότητα ο άνθρωπος τεχνολογεί από πρώτα χρόνια ύπαρξης ζωής και η τεχνολογία ακολουθεί όλη την εξέλιξη του ανθρώπου.

Διακρίνουμε δύο μεγάλες περιόδους στην ιστορική εξέλιξη της τεχνολογίας απο τα προϊστορικά χρόνια έως κα σήμερα:

- 1) Την περίοδο της πατροπαράδοτης η παραδοσιακής τεχνικής. Αυτή ξεκινά απο την εποχή που αρχίζει ο πρωτόγονος άνθρωπος να σχεδιάζει και να κατασκευάζει τα πρώτα του εργαλεία και φτάνει έως και τον 18ο αιώνα. Το κύριο χαρακτηριστικό αυτής της περιόδου είναι ότι τα κατασκευάσματα αυτά περιορίζονται μόνο στην παρατήρηση της φύσης (λίθινα εργαλεία και σκεύη) και αργότερα βελτιώθηκαν με τα χρόνια καθώς αυξήθηκε η δεξιότητα και η πείρα του ανθρώπου (αλέτρι, τροχός κ.α)
- 2) Η περίοδος της επιστημονικής τέχνης. Οριακός σταθμός για την μετάβαση απο την παραδοσιακή τεχνική στην επιστημονική, θεωρείται η εφεύρεση της ατμομηχανής απο τον James Watt και της κλωστικής μηχανής απο τον Ριχάρδο Ακραήτ γύρω στα 1765.

Στα μεταγενέστερα χρόνια η ανάπτυξη των φυσικών επιστημών επηρέασε αποφασιστικά την έως τότε παραδοσιακή τεχνική. Κάθε επιστημονική ανακάλυψη εφαρμοζόταν πλέον και στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων για την βελτίωση των αναγκών τους και των συνθηκών ζωής. Χαρακτηριστικό δε είναι ότι ενώ η πατροπαράδοτη τεχνική χρησιμοποιεί εργαλεία που κινούνται με μυική δύναμη και μηχανές που λειτουργούν με ενέργεια από την φύση (ανεμόμυλοι, υδρόμυλοι), η επιστημονική τεχνική ανακαλύπτει και χρησιμοποιεί άλλες μορφές ενέργειας (ατμός, ηλεκτρισμός, κλπ).

Είναι βέβαια γνωστό ότι αυτόματες μηχανές υπήρχαν και πολύ πιο παλιά. Ο Ήρων από την Αλεξάνδρεια αναφέρει ότι, τον 1ο π.χ αιώνα υπήρχαν διάφορες μηχανές οι οποίες όμως ήταν λίγες και χρησιμοποιούντουσαν μόνο στον τόπο εγκατάστασή τους με αποτέλεσμα να μην μπορούν να επιδράσουν αποφασιστικά στην παραγωγική διαδικασία.

Οι νέες όμως εφευρέσεις του ατμού και του ηλεκτρισμού, κι όσες άλλες ακολούθησαν έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση νέων μεθόδων παραγωγής και εργασιακών χώρων. Ο συνδυασμός της μηχανικής δύναμης με τις πρώτες ύλες έδωσε τα πρώτα βήματα για την εκβιομηχάνιση και την αρχή της σύγχρονης τεχνικής. Τα τελευταία 200 χρόνια ο άνθρωπος έγινε μάρτυρας μιας τεράστιας κοινωνικής οικονομικής και πολιτιστικής αλλαγής που έχει ονομαστεί από τους ιστορικούς **βιομηχανική επανάσταση**. Ατμομηχανή, ηλεκτρισμός, τηλεπικοινωνίες, ραδιόφωνο, αεροπλάνο, διάσπαση της ατομικής ενέργειας, ηλεκτρονικοί εγκέφαλοι, διαστημόπλοια χαρακτηρίζουν την κοινωνία της πληροφόρησης.

Με αυτή την επανάσταση άλλαξε η δομή των κοινωνικών ομάδων και από αγροτικές και μικρές τοπικές αγορές μετασχηματίστηκαν σε βιομηχανικές κοινωνίες με μαζική παραγωγή και αγορές παγκοσμίας κλίμακας.

Ο Τεχνικός Πολιτισμός

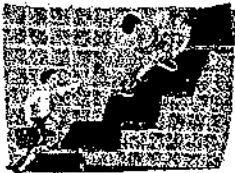
Είναι διαπιστωμένο ότι η ανάπτυξη του τεχνικού πολιτισμού έχει σαν αποτέλεσμα την ευημερία, τον πλούτο, την αφθονία των υλικών αγαθών, αλλά ταυτόχρονα δημιουργεί και δυσεπίλυτα κοινωνικά, ηθικά, οικολογικά προβλήματα και έχει δυσμενείς επιπτώσεις στη ζωή της σύγχρονης κοινωνίας και στο μέλλον του ανθρώπου.

Ο τεχνικός πολιτισμός προήλθε από την επίμονη προσπάθεια του ανθρώπου να επιτύχει καλύτερους όρους ζωής, να ικανοποιήσει τις υλικές του ανάγκες και να προστατεύσει τον εαυτό του από τους κινδύνους της φύσης. Γενικά ο τεχνικός πολιτισμός είναι το σύνολο των τεχνικών επιτευγμάτων με τα οποία ο άνθρωπος προσπάθησε να κατακτήσει τη φύση και που πιθανόν σήμερα να βρίσκεται στην υποταγή αυτής.

Σχέση τεχνικής και επιστήμης.

Η τεχνολογία όπως αναφέρθηκε και στην ερμηνεία του όρου βασίζεται στην επιστήμη. Η επιστήμη χρησιμοποιεί το πείραμα και την έρευνα και η τεχνική εκμεταλλεύεται τα αποτελέσματα και τις επιστημονικές κατακτήσεις δίνοντας με την σειρά της τελειότερα μέσα στην επιστημονική έρευνα. Υπάρχει λοιπόν μια αλληλοεξάρτηση επιστήμης και τεχνικής όπως και η ίδια σχέση ισχύει για τον επιστήμονα και τον τεχνικό.

Θετικές πλευρές της τεχνολογίας

Η τεχνολογία μετέβαλε ριζικά τη ζωή του ανθρώπου και τη δομή της ανθρώπινης κοινωνίας. Επέδρασε ευεργετικά πάνω στην οικονομική ζωή. "Όπου εμφανίζεται η μηχανή , η πείνα το βάζει στα πόδια", είναι χαρακτηριστική έκφραση σύγχρονων συγγραφέων. Οι θετικές επιδράσεις είναι:

☐ **Αφθονία αγαθών και ανέσεων:** Η τεχνολογία έλυσε πρακτικά προβλήματα και ικανοποίησε πολλές βιοτικές ανάγκες του ανθρώπου. Η αύξηση της παραγωγικότητας με τη χρήση των προηγμένων μηχανών επέφερε την ποσοτική αύξηση των αγαθών και την βελτίωση της ποιότητάς τους καλυπτερόντας το βιοτικό επίπεδο των ανθρώπων (κατοικία, ενδυμασία, ανέσεις). Μια σύγκριση αυτού του βιοτικού επιπέδου των αναπτυγμένων βιομηχανικών χωρών, με το επίπεδο των χωρών που στερούνται τεχνολογίας,

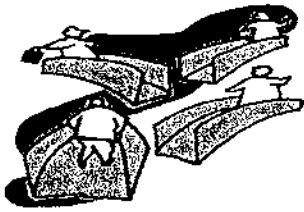
αποδεικνύει τον ισχυρισμό για την επίδραση της μηχανής στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου.

☒ *Μείωση του μόχθου και εξασφάλιση ελεύθερου χρόνου.* Με τα διάφορα τεχνολογικά επιτεύγματα και μηχανήματα ο ανθρώπινος μόχθος έχει κατά πολύ περιοριστεί εφόσον ο άνθρωπος οργανώνει την εργασία του και αφήνει την μηχανή να την εκτελέσει. Με αυτό τον τρόπο εξασφαλίζει περισσότερο χρόνο για τον εαυτό του έχοντας την δυνατότητα να κάνει περισσότερα πράγματα που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην αναβάθμιση του ποιοτικού του επιπέδου.

☒ *Βελτίωση της υγείας και αύξηση του μέσου όρου ζωής.* Η εξέλιξη της τεχνολογίας είχε ευνοικά αποτελέσματα και στην πρόοδο της ιατρικής. Με πλήθος νέων φαρμάκων, καινούριων μεθόδων θεραπείας, εξελιγμένα ιατρικά όργανα , βελτιώθηκαν οι συνθήκες ζωής , καταπολεμήθηκαν αρρώστιες, βελτιώθηκε η υγεία και αυξήθηκε ο μέσος όρος ζωής των ανθρώπων.

☒ *Ανάπτυξη των ανθρωπίνων γνώσεων και εξέλιξη των επιστημών.* Η ανθρώπινη γνώση εξελίχθηκε σε μεγάλο βαθμό στις μέρες μας βασισόμενη στον συνδυασμό της τεχνολογίας και της επιστήμης.

☒ *Κυριαρχία του ανθρώπου πάνω στη φύση:* Με την τεχνολογία ο άνθρωπος κατόρθωσε να σπάσει την εξάρτησή του από την φύση εφόσον έχει καταφέρει να την δαμάσει και να χρησιμοποιήσει τις δυνάμεις της προς όφελός του. Αναπτύχθηκε έτσι ένα αίσθημα αυτοπεποίθησης και ανεξάρτησης από τις ισχυρές δυνάμεις της φύσης και του ανέπτυξε την αισιοδοξία και την αυτοπεποίθησή του.

Αρνητικές πλευρές της τεχνολογίας

Σήμερα δυστυχώς ολόκληρο το οικοδόμημα της εμπιστοσύνης του ανθρώπου προς την πρόοδο που έφερε η τεχνολογία, κλονίζεται από τα θεμέλια. Αυτή δηλαδή η εικόνα που εμφανίζει η ζωή όταν εξετασθούν οι θετικές πλευρές της τεχνολογίας γίνεται μελανή όταν κάποιος αναλογιστεί τις αρνητικές επιπτώσεις της. Γράφτηκε πως "ότι η μηχανή δίνει με το ένα χέρι το παίρνει με το άλλο". Μερικές από τις αρνητικές πλευρές της τεχνολογίας αναφέρονται πιο κάτω:

☒ **Απειλή καταστροφής:** Πρώτη και σοβαρή αρνητική επίπτωση της τεχνολογίας είναι η τελειοποίηση των μέσων καταστροφής του ανθρώπου πχ η κατασκευή της ατομικής βόμβας.

☒ **Προσήλωση του ανθρώπου στα υλικά αγαθά:** Ο άνθρωπος των τεχνοποιημένων κοινωνιών προσηλώθηκε στην απόκτηση των υλικών αγαθών χάνοντας προσωπικές αξίες και ιδανικά. Παραμέλησε την ψυχική και πνευματική του καλλιέργεια και ότι άλλο πνευματικό, στον αγώνα για απόκτηση όλων και περισσότερων υλικών αγαθών.

☒ **Μηχανοποίηση της ζωής και αλλοτρίωση:** Ένα μεγάλο μειονέκτημα της τεχνολογίας είναι η αντικατάσταση του ανθρώπου από την μηχανή, κλονίζοντας την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Ο άνθρωπος μετατράπηκε σε εξάρτημα μέσα στο εργασιακό περιβάλλον και αποτελεί απλά όργανο των μηχανών. Έτσι του δημιουργείται ένα αίσθημα κατωτερότητας απέναντι στις μηχανές και όχι μόνο. Η τυλοποίηση της δουλειάς τον κάνει να κινείται μονότονα και μηχανικά ναρκώνοντας το πνεύμα του και στερώντας από αυτόν

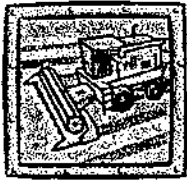
το αίσθημα της δημιουργίας, τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει την φαντασία του και να αναπτύξει πρωτοβουλίες.

☒ **Κλονισμός της ψυχικής υγείας:** Η μόλυνση του περιβάλλοντος, ο ακατάπαυστος αγώνας για περισσότερα αγαθά, η έλλειψη της συναισθηματικής ζωής και η μοναξιά, ο φόβος και η ανασφάλεια, η αντικατάστασή του από τις μηχανές, και το στρες των τεχνοποιημένων πολιτισμών έχουν επηρεάσει αρνητικά τη ψυχοσύνθεση του σύγχρονου ανθρώπου έχοντας δημιουργήσει νέες αρρώστιες ψυχική φθορά και άγχος.

☒ **Η μόλυνση και ρύπανση:** Η ανεξέλεγκτη βιομηχανική και τεχνολογική ανάπτυξη προκαλεί ήδη όλο και περισσότερο κακό για την υγεία του ανθρώπου με την ρύπανση του περιβάλλοντος. Η συγκέντρωση βιομηχανιών σε ένα χώρο, μολύνει το φυσικό περιβάλλον με τρομακτικές συνέπειες για την ανθρώπινη υγεία.

☒ **Υπεροψία της δύναμης:** Οι γνώσεις και τα τεχνικά μέσα που κατέχει σήμερα ο άνθρωπος υπάρχει κίνδυνος να χρησιμοποιηθούν για την αυτοκαταστροφή του. Η τεχνολογία των βιομηχανιών κατασκευής όπλων έχει αναπτυχθεί τόσο που ολόκληροι πολιτισμοί μπορούν να αφανιστούν σε κλασματικό χρόνο. Η υπεροψία του ανθρώπου και η δύναμη που αντλεί από τα τεχνολογικά επιτεύγματα τον κάνουν επικίνδυνο ακόμα και για τους συνανθρώπους του.

☒ **Η κατάχρηση της φύσης:** Η τεχνολογία έχει βάλει τα ανεξίτηλα σημάδια της πάνω στην φύση. Σωροί από χημικά, βιομηχανικά και τοξικά απόβλητα έχουν προσβάλλει στον περιβάλλον δημιουργώντας τεράστια οικολογικά προβλήματα. Ολόκληροι ζωικοί οργανισμοί έχουν εξαφανιστεί, θάλασσες έχουν νεκρωθεί, δάση έχουν καταστραφεί και τα καυσαέρια κρέμονται μόνιμα πάνω από τις πόλεις αλλάζοντας τις κλιματολογικές συνθήκες και αλλοιώνοντας επικίνδυνα την ατμόσφαιρα.

Η συμβολή της Τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία

Ο άνθρωπος συνεχώς διωσδύει σε άγνωστες πτυχές της φύσης. Με τις επιστημονικές έρευνες ανακαλύπτει νέους νόμους της φύσης και αποκτά νέες γνώσεις που στην πράξη τα εφαρμόζει η τεχνολογία. Ένας από τους σκοπούς της τεχνολογίας είναι η **αύξηση της παραγωγικότητας** και η ανάπτυξη της ανθρώπινης ευημερίας.

Η εισαγωγή των μηχανημάτων στην παραγωγική διαδικασία αύξησε τους ρυθμούς και τις ποσότητες παραγωγής. Για να γίνει αυτό δημιουργήθηκαν μεγάλες παραγωγικές εγκαταστάσεις, επινοήθηκαν νέοι συντελεστές και νέοι μέθοδοι παραγωγής. Αυτή η ανάπτυξη επηρέασε όλους τους παραγωγικούς κλάδους. Στη γεωργία αναπτύχθηκαν μηχανικοί τρόποι καλλιέργειας προϊόντων, έτσι ώστε ένα μέρος του πληθυσμού να παράγει τρόφιμα και ένα άλλο μέρος να παράγει φυτικά προϊόντα για τις ανάγκες της παγκόσμιας οικονομίας.

Στο τομέα παροχής υπηρεσιών υπήρξαν εξίσου αξιόλογες μεταβολές. Τα μέσα μαζικής συγκοινωνίας και επικοινωνίας άλλαξαν ην μορφή της παγκόσμιας οικονομίας. Το εμπόριο και οι τράπεζες γνώρισαν μεγάλη ανάπτυξη χάρη στα τεχνολογικά επιτεύγματα και στις νέες μεθόδους ανταλλαγής πληροφοριών και επικοινωνίας.

Η αύξηση της παραγωγής μείωσε το κόστος, αύξησε το κατά κεφαλή εισόδημα και κατά συνέπεια αυξήθηκαν οι αποταμιεύσεις και δόθηκε η δυνατότητα διεύρυνσης των επενδύσεων που βοηθούν στην ανάπτυξη της τεχνολογικής προόδου.

Με αυτόν το τρόπο η τεχνολογία βοήθησε στην ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου και άνοιξε νέες προοπτικές για τον άνθρωπο.

Στο ρυθμό της αλλαγής

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι ο σημερινός πολιτισμός δεν μπορεί να στερηθεί αυτή την τεχνολογική εξέλιξη εφόσον έχει κάνει απαραίτητη την ύπαρξή της παρουσιάζοντας την μεγάλη της ικανότητα να κατευθύνει και να ρυθμίζει τους καθημερινούς ρυθμούς και τρόπου ζωής. Έγινε τόσο σύντομα η κυριαρχία των τεχνολογικών επιτευγμάτων στις βιομηχανικές κοινωνίες που πλέον σήμερα αποκαλούνται "*κοινωνίες των υπολογιστών*". Η τάση για εφεύρεση νέων τεχνολογικών μέσων επιφέρει και εσωτερικές αλλαγές στον άνθρωπο εφόσον η αλόγιστη χρήση αυτών μπορεί να του αποσπάσει την ικανότητα της δημιουργίας, της αποφασιστικότητας, ακόμα και της βούλησης. Είναι τόσο μεγάλη η έκταση της εφαρμογής της τεχνολογικής προόδου σε όλα τα πεδία της ζωής του ανθρώπου που υπάρχει ο κίνδυνος να χαθεί ένα μεγάλο μέρος της ελευθερίας του. Οι πιο πολύ βλέπουν μόνο τα άμεσα αποτελέσματα μερικών καταστάσεων πχ., μόλυνση του περιβάλλοντος, ανεργία κá.. Πέρα όμως από αυτά θα πρέπει να γίνει άμεσα κατανοητό ότι η ατομική ελευθερία και η ιδιωτική ζωή του ανθρώπου είναι από τις σπουδαιότερες αξίες της ανθρώπινης ζωής και πως πρέπει με κάθε μέσο να προστατευθεί από την τεχνολογική εξέλιξη.

Η ταχύτητα της εισβολής της τεχνολογίας στη ζωή μας και ο όλος αυξανόμενος ρυθμός εξέλιξης των τεχνολογικών επιτευγμάτων και ανακαλύψεων αναγκάζει τον άνθρωπο να συνδέεται και να αποσυνδέεται

συνεχώς από το περιβάλλον και τη φυσικότητα του. Η τόσο γρήγορη τεχνολογική εξέλιξη μικραίνει χρονολογικά τις σχέσεις του με τα πράγματα, πρόσωπα ή τόπους και βρίσκεται σε μια συνεχή εγρήγορση και αγρύπνηση προκειμένου να συγχρονίζεται με αυτή την εξέλιξη.

Ο σύγχρονος άνθρωπος δεν ζει μόνο σε μια τεχνοποιημένη κοινωνία αλλά έχει και ο ίδιος τεχνοποιηθεί και οι πράξεις του και δραστηριότητες είναι προσαρμοσμένα πλέον πάνω σε αυτή την κοινωνία.

Ο δεσμοί με τα πράγματα και τους ανθρώπους συνεχώς γίνονται πιο χαλαροί και πολλά πράγματα έρχονται και φεύγουν γρήγορα από την ζωή του . Οι γειτονιές έχουν γεμίσει με πολυόροφες απρόσωπες κατοικίες έχοντας χάσει οι άνθρωποι τους συναισθηματικούς δεσμούς με τους συνανθρώπους δημιουργώντας μια διαδικασία προσωρινών επαφών. Φτάνει μέσα στις μεγαλούπολεις στο απρόσωπο των ανθρώπινων σχέσεων εφόσον δεν χρειάζεται να βγει κάποιος από το σπίτι του για να έρθει σε επαφή με άλλους αφού αυτό μπορεί να γίνει και μέσω των νέων τεχνολογικών εφαρμογών (internet).

Η πρόοδος της τεχνολογίας αποκόβει τον άνθρωπο και από την παράδοση. Το τίμημα της τεχνολογικής προόδου είναι η απώλεια της ιστορικής μνήμης και η θυσία της παραδόσεως. Αυτό συντελεί στην πτώχευση του πολιτισμού και στη διάβρωση του εσωτερικού του κόσμου.

Είναι τόσο προσεγμένο και εξελιγμένο το πνεύμα της τεχνοποίησης ώστε να μην μπορεί από μόνος του ο άνθρωπος να ξεχωρίσει την ύπαρξή του από τα τεχνολογικά επιτεύγματα και να εξαρτάται η προσωπική του ευημερία και ανάπτυξη από αυτά. Έχει γίνει δέσμιος των δημιουργημάτων του. Δεν μπορεί να ξεχωρίσει αν ο ίδιος υπάρχει στον κόσμο της τεχνολογίας ή η τεχνολογία υπάρχει στον κόσμο του ανθρώπου, αν τελικά εξυπηρετεί ο άνθρωπος την τεχνολογία ή η τεχνολογία τον άνθρωπο;

Τεχνολογία: Ευλογία ή κατάρα;

Και οι πιο παλιές ανακαλύψεις π.χ η φωτιά έκλειναν μέσα τους τόσο την ευλογία όσο και την κατάρα. Το ίδιο συμβαίνει και με την νέα τεχνολογία. Το κατά πόσο βέβαια αποτελεί κατάρα ή ευλογία εξαρτάται και από τον ίδιο τον άνθρωπο.

Βασική απαίτηση της τεχνολογικής εξέλιξης είναι η γενική μόρφωση του ανθρώπου. Έχει επίκεντρο τις ανθρώπινες αξίες, που τις ζει και τις συναντά στις καθημερινές σχέσεις του, τις κοινωνικές, εργασιακές, φιλικές, οικογενειακές. Είναι η μόρφωση που αφορά όλες τις πλευρές του ανθρώπου που τον κάνει ικανό να μπορεί να ανταπεξέλθει στα προβλήματα των τεχνοποιημένων κοινωνιών.

Για να μπορέσει να επιβιώσει υγιεινώς σε μια τεχνοκρατούμενη κοινωνία πρέπει να είναι σπλισμένος με συνείδηση, ηθικές αξίες, αυτοσυγκράτηση και αλληλοσεβασμό, με ανεπτυγμένες όλες τις ανθρώπινες αξίες που θα τον βοηθήσουν να συνυπάρξει ειρηνικά με τους συνανθρώπους μέσα στις βιομηχανοποιημένες και απρόσωπες κοινωνίες.

Η πορεία προς το μέλλον

Είναι γεγονός ότι σήμερα η ανθρωπότητα βρίσκεται σε αδιέξοδο από την υπέρμετρη ανάπτυξη του τεχνικού πολιτισμού και η μηχανή ξεφεύγει από τον έλεγχο του. Εκείνο που έχει σημασία είναι να καταλάβει ο άνθρωπος όσο το δυνατό πιο γρήγορα το πρόβλημα της καταστροφής από τα πυρηνικά όπλα, τη

μόλυνση του περιβάλλοντος, την εξάντληση των πηγών ενέργειας, τα ψυχικά νοσήματα, την αλλοτρίωση. Όταν αυτά γίνουν κατανοητά τότε μπορεί να αντιδράσει και να σταματήσει να υπάρχει απλά σαν μια μονάδα στην καταναλωτική κοινωνία που ζει.

Σήμερα ο άνθρωπος συνυπάρχει ανάμεσα σε δύο πολιτισμούς. Τον υλικό και τον πνευματικό. Για να είναι ολοκληρωμένος ο άνθρωπος σαν ύπαρξη θα πρέπει αυτοί οι δύο πολιτισμοί να συνυπάρχουν συμμετρικά. Τότε μόνο θα λυθεί το πρόβλημα της ελευθερίας που συνεχώς χάνεται, του περιβάλλοντος που συνεχώς μολύνεται και όλα τα άλλα μεγάλα προβλήματα που διέπουν την εποχή μας. Ο τεχνικός πολιτισμός δεν μπορεί να σταματήσει θα πρέπει όμως τα μέσα του να τεθούν κάτω από τον έλεγχο του ανθρώπου και τα επιτεύγματά του να χρησιμοποιούνται για κοινό όφελος και όχι για την αυτοκαταστροφή του.

Τεχνολογία και σύγχρονες επιχειρήσεις

Σήμερα όλο και περισσότερες επιχειρήσεις χρησιμοποιούν αυτοματοποιημένες μεθόδους επικοινωνίας και αποθήκευσης πληροφοριών προκειμένου να αυξηθεί η παραγωγικότητα, να επιτευχθεί μεγαλύτερη ακρίβεια στο αποτέλεσμα και να κρατηθούν τα κόστη σε χαμηλά επίπεδα.

Αρκεί μια γρήγορη ματιά μέσα σε ένα τεχνοποιημένο γραφείο και θα διαπιστώσει κανείς την ύπαρξη φορητών υπολογιστών, ψηφιακά τηλεφωνικά κέντρα και fax, δίκτυα υπολογιστών και πλήθος άλλων μηχανών. Έχουν εξελιχθεί τόσο πολύ τα μέσα αυτά που μπορεί κάποιος να χρησιμοποιήσει τη μηχανή του fax για να αποστείλει πληροφορίες αλλά και να τις αναπαράγει.

Αντίστοιχα το τηλεφωνικό κέντρο λειτουργεί σαν μέσο επικοινωνίας και αποθήκευσης πληροφοριών. Γενικότερα τα μέσα που χρησιμοποιούνται σε ένα λεγόμενο "Ηλεκτρονικό γραφείο" ομαδοποιούνται σε αυτά που *δημιουργούν* (μικροϋπολογιστές, ηλεκτρονικές γραφομηχανές), *παράγουν* (γραφομηχανές, υπολογιστές,), *αναπαράγουν* (φωτοτυπικά μηχανήματα, βιντεοκασέττες, δισκέτες, ηλεκτρονικά Cd's, εκτυπωτές), *διανέμουν* πληροφορίες (τηλέφωνα, γραφομηχανές, τηλεγραφήματα, ηλεκτρονική αλληλογραφία - email, fax, video, κλειστά κυκλώματα παρακολούθησης, μέσα τηλεπικοινωνίας), και τέλος *αποθηκεύουν* (μαγνητικές δισκέτες και CD's, δίσκοι υπολογιστών, βιντεοκασέττες, zip drives κá).

Η τεχνολογία λοιπόν παίζει αναμφισβήτητα όλο και αυξανόμενο σημαντικό ρόλο μέσα στις επιχειρήσεις. Ο κάθε εργαζόμενος χρησιμοποιεί τον δικό του υπολογιστή έχοντας τη δυνατότητα να αντλεί πληροφορίες και από ένα κεντρικό μηχάνημα στο οποίο έχουν όλοι οι εργαζόμενοι πρόσβαση. Οι κυριότερες λειτουργίες των τερματικών είναι η καταγραφή των πληροφοριών, η ανάλυση και αποκωδικοποίηση αυτών που στη συνέχεια βοηθούν για των σωστή λήψη πληροφοριών και αποφάσεων.

Η πολιτική της τεχνολογίας στην επιχείρηση

Οι απαιτήσεις για παραγωγή που δημιουργήθηκαν μετά τον 2ο Παγκόσμιο πόλεμο έκαναν τους σύγχρονους μάνατζερς να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη της οργάνωσης και του υψηλού ηθικού των εργαζομένων σε μια επιχείρηση. Η αντίληψη ότι καλές ανθρώπινες σχέσεις σήμαιναν ευτυχισμένους και παραγωγικούς εργαζόμενους άρχισε να χάνει έδαφος. Η αναγκαιότητα της τεχνολογίας και ο ρόλος της για την διαμόρφωση της ανθρώπινης συμπεριφοράς μέσα σε μια οικονομική μονάδα φάνηκε όλο και περισσότερο.

Το 1947 ο Αμερικανός κοινωνιολόγος Robert Merton, ισχυριζόταν ότι η τεχνολογία είχε εκτός όλων των άλλων και κοινωνικά αποτελέσματα και πως η τεχνολογική αλλαγή αύξησε την εξειδίκευση, την υπακοή και την θέληση για συνεργασία των εργαζομένων μέσα σε μια οργάνωση.

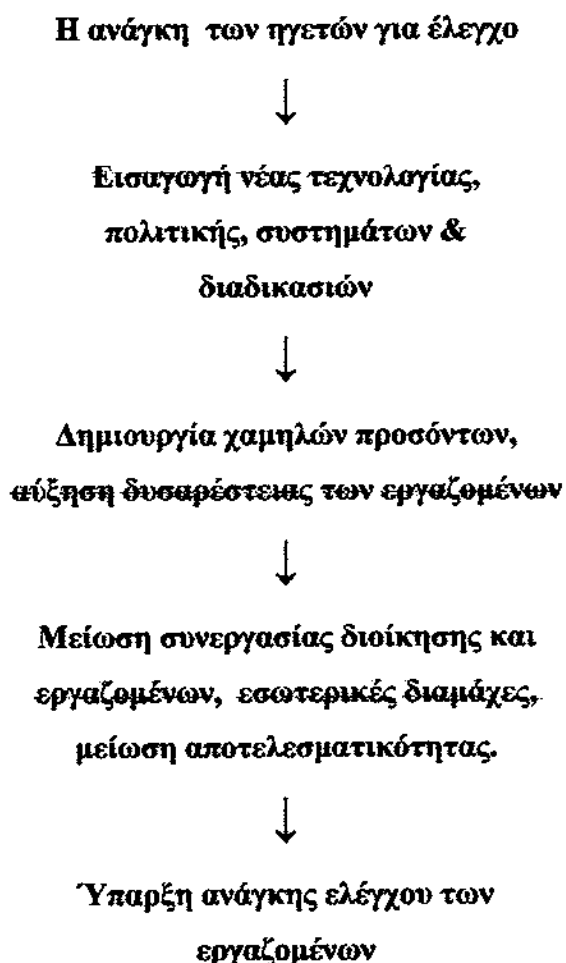
Η θεωρία αυτή αναγνωρίζει την τεχνολογία μέσα σε μια επιχείρηση σαν πολιτικό μέσο, κάτι που τα ηγετικά στελέχη χρησιμοποιούν για να διαμορφώσουν την συμπεριφορά των εργαζομένων και να δημιουργήσουν κατάλληλες συνθήκες εργασίας. Αν η διοίκηση μπορεί να προάγει την εξειδίκευση και να μειώσει το επίπεδο των προσόντων των εργαζομένων που χρειάζονται για μια εργασία, τότε μπορούν να επιτύχει περιορισμό των εξόδων μισθοδοσίας. Επίσης τα στελέχη μπορούν να επιτύχουν πιο στενή επίβλεψη στα εργασιακά θέματα και να έχουν μεγαλύτερη επιρροή στους εργαζόμενους όταν επιτύχουν υπακοή. Μειωμένα προσόντα και πιο στενός έλεγχος στις εργασιακές σχέσεις σημαίνει και λιγότερη αντίδραση των εργαζομένων για τις μεθόδους της οργάνωσης.

Η τεχνολογία μέσα σε μια επιχείρηση μπορεί να επιφέρει χαμηλότερα εργατικά κόστη, να βοηθήσει στη λήψη αποφάσεων, να ελέγχει τις σχέσεις των διαφόρων ομάδων, να προωθεί προοπτικές προσωπικών εξελίξεων. Η διοίκηση μπορεί να λειτουργεί με αυτό τον τρόπο σύμφωνα με την αρχή ότι "Πρέπει να δράσουμε έτσι γιατί έτσι μας επιτάσσει η τεχνολογία". Οι μάνατζερς δε έχουν δύο θετικά αποτελέσματα από την χρήση της τεχνολογίας :

- ✓ μπορούν να επιτύχουν χαμηλότερα κόστη
- ✓ διατηρούν το ρόλο του ηγετικού στελέχους που απαιτεί έλεγχο και επιρροή πάνω στους εργαζόμενους.

Ωστόσο στις αρχές της δεκαετίας του 1950 διατυπώθηκε η αντίληψη ότι η τεχνολογία εκτός από τις θετικές επιδράσεις της στην επιχείρηση δημιουργεί

και αρνητικό κλίμα επηρεάζοντας τους εργαζόμενους από την μονοτονία, τυποποίηση και επανάληψη της δουλειάς, την νάρκωση του πνεύματος και του ηθικού. Αυτό μπορεί να επιφέρει τη μείωση της αποτελεσματικότητας και παραγωγικότητας και να αποτελέσει κατασταλτικό παράγοντα στην επίτευξη των αντικειμενικών στόχων μιας επιχείρησης. Όλα αυτά μπορούν να θεωρηθούν σαν ένα φαύλο κύκλο που η σχηματική του απεικόνιση είναι ως εξής:

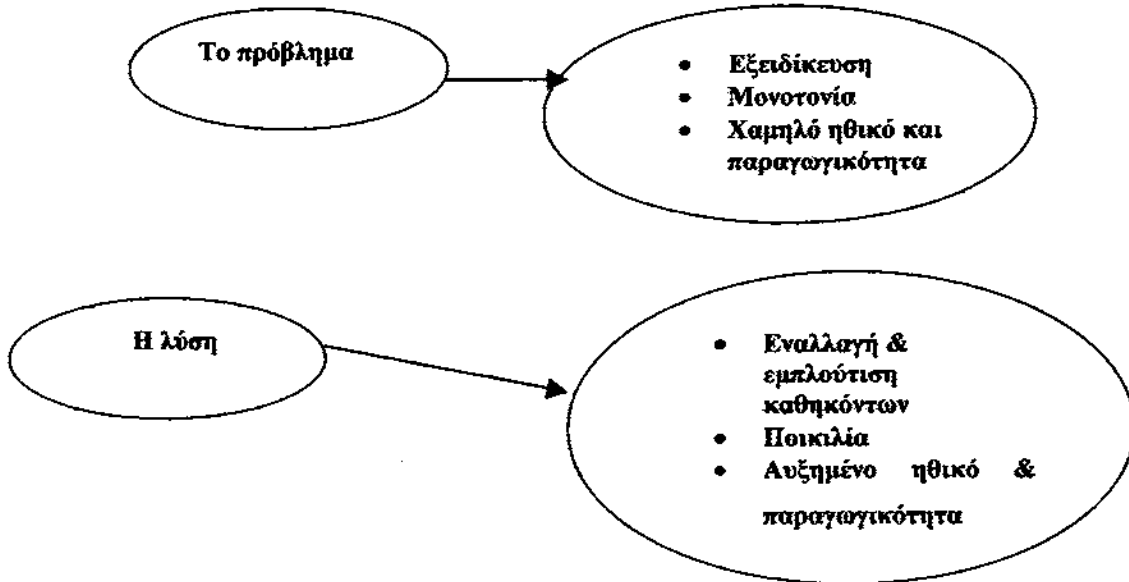

Η λύση στο πρόβλημα της μονοτονίας που διατυπώθηκε το 1950 ήταν:

- η συνεχής εσωτερική εναλλαγή πόστων

▸ η εμπλούτιση των καθηκόντων των εργαζομένων με νέες εργασίες.

Πιο συγκεκριμένα το πρόβλημα και η λύση του διατυπώνονται ως εξής:

Η παραπάνω λοιπόν αντιμετώπιση κατέργησε την θεωρία ότι η τεχνολογία μπορεί να πάρει τη μορφή πολιτικού εργαλείου σε μια οικονομική μονάδα. Για το λόγο αυτό οι επιχειρήσεις ανέπτυξαν διάφορες μεθόδους για να εμπλουτίσουν την ποικιλία καθηκόντων των εργαζομένων, να αναιρέσουν την μονοτονία και κατάφεραν να σχεδιάσουν τεχνικές ανάπτυξης και εξέλιξης ενδιαφερόντων στον εργασιακό χώρο.

Τα αποτελέσματα της τεχνοποιημένης επικοινωνίας

Τα τεχνοποιημένα επικοινωνιακά μέσα τα οποία χρησιμοποιούνται σε μια επιχείρηση παίζουν σημαντικό ρόλο στη λειτουργία της καθώς αυξάνουν τον όγκο πληροφοριών, διευκολύνουν την εσωτερική επικοινωνία και ανταλλαγή

πληροφοριών, μειώνονται τα έξοδα. Από την άλλη μεριά δημιουργούνται εσωτερικά προβλήματα καθώς οι εργαζόμενοι χάνουν την επικοινωνία μεταξύ τους, ο καθένας λειτουργεί σαν ανεξάρτητη μονάδα χάνοντας το αίσθημα της συναδελφικότητας και της δημιουργίας.

Πιο αναλυτικά η τεχνολογία επηρεάζει:

- **Τον όγκο καταγραφής πληροφοριών:** Με τα ηλεκτρονικά μέσα πληροφοριών οι εταιρείες μπορούν να καταγράψουν και να αποθηκεύουν μεγάλες ποσότητες πληροφοριών. Η αλόγιστη χρήση μπορεί να δημιουργήσει διάφορα προβλήματα και να κατακλυστεί ο εργαζόμενος με διάφορες άχρηστες πληροφορίες. Το πόσο είναι αρκετές κάποιες πληροφορίες ή όχι εξαρτάται από τις ανάγκες και την οργάνωση της εταιρείας.
- **Την ποιότητα και τον ρυθμό ανταλλαγής πληροφοριών:** Πιο άμεση, γρήγορη και ακριβής ανταλλαγή πληροφοριών. Πιο χαμηλά κόστη.
- **Κέρδη:** Με την χρήση της τεχνολογίας και την αύξηση της παραγωγικότητας και αποδοτικότητας αυξάνεται η παραγωγή και κατά συνέπεια αυξάνονται και τα κέρδη μιας επιχείρησης.

Στην πραγματικότητα με ένα υπολογιστή στο χώρο εργασίας, με το e-mail στο σπίτι και στη δουλειά και με ένα φορητό για το ταξίδι ένας επιχειρηματίας έχει πάντα γνώση για το τι γίνεται. Τι συμβαίνει όμως στο οικογενειακό περιβάλλον όταν η δουλειά μεταφέρεται στο σπίτι; Είναι γεγονός ότι τα τεχνολογικά μέσα έχουν και τις αρνητικές και τις θετικές πλευρές τους. Ωστόσο πρέπει να γίνει κατανοητό ότι αυτά τα μηχανήματα είναι μόνο εργαλεία για να διευκολύνουν τον άνθρωπο. Η σκέψη, η χαρά της δημιουργίας, οι πρωτοβουλίες και η επικοινωνία είναι δικαιώματα ανθρώπου που δεν πρέπει να επιστρέψει να του στερηθούν.

Τέλος, η εφαρμογή της τεχνολογίας έχει αποτελέσματα και στον τρόπο διοίκησης της επιχείρησης εφόσον τα ηγετικά στελέχη μπορούν να τη χρησιμοποιήσουν για να επιτύχουν τους αντικειμενικούς στόχους της επιχείρησης.

Πιο κάτω δίνεται η απεικόνιση της τεχνολογικής εξέλιξης και η εφαρμογή της στη διαδικασία λήψης αποφάσεων:

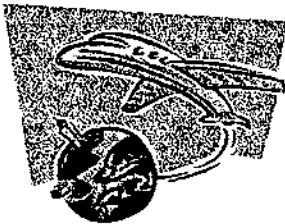

Νέες τεχνολογίες και μέσα – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Την δεκαετία του '80 μάθαμε να προφέρουμε το ECU και τη δεκαετία του '90 πασχίσαμε να φανταστούμε τις επιπτώσεις του EURO στη ζωή μας. Τώρα στη δεκαετία του '00 καλούμαστε να μάθουμε εκ του μηδενός πως χτίζεται μια επιχείρηση ηλεκτρονικά αυτή τη φορά. Ο όρος **e-επιχειρείν** (ηλεκτρονικό επιχειρείν, e-business) υιοθετήθηκε προκειμένου να διακρίνει τις νεωτεριστικές επιχειρήσεις που επενδύουν στη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων τους μέσω των τηλεπικοινωνιακών δικτύων, των υπολογιστών και του Internet, από εκείνες που επιμένουν να χρησιμοποιούν παραδοσιακά μέσα και μεθόδους. Σύμφωνα μάλιστα με την ECA

(Electronic Commerce Association), ο ορισμός του ηλεκτρονικού εμπορίου έχει ως εξής « Το ηλεκτρονικό εμπόριο καλύπτει οποιαδήποτε μορφή επιχειρηματικής ή διοικητικής συναλλαγής ή ανταλλαγής πληροφοριών, η οποία εκτελείται με τη χρησιμοποίηση οποιασδήποτε τεχνολογίας Πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών».

Η χρήση λουπόν αυτών των όρων προδιαγράφεται παροδική και θα υπάρχει στο λεξιλόγιο μας δέκα με δεκαπέντε χρόνια, έως ότου όλοι μυηθούν και ενταχθούν στη νέα τεχνολογική μορφή επιχειρηματικών διαδικασιών. Έπειτα απο αυτή την περίοδο προσαρμογής, το να υπάρχει επιχείρηση χωρίς e- θα είναι το ίδιο σπάνιο φαινόμενο όσο και το να βρεί κανείς σήμερα επιχείρηση χωρίς τηλέφωνο.

Ο γύρος του e-μπορίου

Τι ακριβώς είναι το ηλεκτρονικό εμπόριο; Το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι οι συναλλαγές μέσω υπολογιστών, και κυρίως μέσω του Internet, για την αγοροπωλησία αγαθών και υπηρεσιών. Επίσης, είναι η εξυπηρέτηση πελατών και η επικοινωνία με επιχειρηματικούς συνεργάτες. Οι συναλλαγές του ηλεκτρονικού εμπορίου διεξάγονται μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών (B2C, business to consumer) αλλά και μεταξύ επιχειρήσεων (B2B, business to business). Τα αγαθά που πωλούνται μπορεί να είναι υλικά, όπως, π.χ. ένα βιβλίο, ένα έπιπλο, ή άυλα, όπως το δικαίωμα χρήσης ενός προγράμματος ή μιας φωτογραφίας. Μερικές φορές είναι δύσκολο να διακρίνουμε αν κάτι είναι αγαθό ή υπηρεσία και αυτό συμβαίνει συνήθως με τα καινούρια προϊόντα που πωλούνται στο διαδύκτιο.

Το βασικό ηλεκτρονικό εμπόριο διακρίνεται σε πωλήσεις από επιχειρήσεις προς τελικούς καταναλωτές (B2C), το οποίο θα μπορούσαμε να ονομάσουμε και λιανικό εμπόριο, και σε πωλήσεις από επιχειρήσεις σε επιχειρήσεις (B2B), που κατά αναλογία θα αποκαλούσαμε χονδρικό εμπόριο. Χαρακτηριστικά παραδείγματα του πρώτου αποτελούν οι πωλήσεις βιβλίων, υπολογιστών ή ακόμη και συνδρομών περιοδικών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα του δεύτερου είναι οι παραγγελίες και οι αγορές ενός εργοστασίου ή ενός εμπορικού οίκου από τους προμηθευτές του, όπου έχουμε μια αμφίδρομη διαδικασία που συμπεριλαμβάνει την αγορά και την πώληση αλλά και άλλα στοιχεία που έχουν σημασία για τη λειτουργία μιας επιχείρησης, όπως είναι η μελλοντική διαθεσιμότητα, οι όροι πληρωμής ή οι χρόνοι παράδοσης μιας παρτίδας.

Τα επόμενα χρόνια το ηλεκτρονικό εμπόριο προβλέπεται να γνωρίσει τεράστια άνθιση. Η εκτίμηση είναι ότι στις αρχές της δεκαετίας του '00 ο τζίρος που θα διακινείται μέσω του Internet θα διπλασιάζεται κάθε χρόνο. Από τον τζίρο αυτό ένα ποσοστό 80% αφορά στις επιχειρήσεις (B2B) και το υπόλοιπο 20% στις συναλλαγές με τον τελικό καταναλωτή (B2C).

Ποιά είναι τα υπέρ και τα κατά του ηλεκτρονικού εμπορίου; Το σημαντικότερο πλεονέκτημα του ηλεκτρονικού εμπορίου είναι η μείωση του κόστους συναλλαγών. Αυτό ισχύει τόσο στις χονδρικές όσο και στις λιανικές αγορές. Επειδή ο πελάτης καταχωρεί ο ίδιος την παραγγελία και επειδή αυτός ο τρόπος καταχώρισης επιτρέπει να γίνουν ηλεκτρονικά τα επόμενα βήματα της συναλλαγής χωρίς την παρεμβολή ανθρώπων, το κόστος μπορεί να μειωθεί σημαντικά.

Πέρα από τη μείωση του άμεσου κόστους συναλλαγής, το ηλεκτρονικό εμπόριο επιτρέπει και τη μείωση των άλλων συνιστωσών του κόστους που έχει η λειτουργία μιας επιχείρησης. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η

δημιουργία, η συντήρηση, η εκτύπωση και η αποστολή των καταλόγων των προϊόντων και των υπηρεσιών μιας επιχείρησης. Σημαντικό όφελος μπορεί να προκύψει και σε ένα σωρό άλλες διαδικασίες της εφοδιαστικής αλυσίδας που τώρα αυτοματοποιούνται, όπως ο έλεγχος on-line της διαθεσιμότητας και η άμεση αναπαραγγελία.

Ένα άλλο σημαντικό –άμεσο πλεονέκτημα είναι ότι υπάρχει μια πλήρης καταγραφή των αγοραστικών τάσεων του πελάτη. Αυτό επιτρέπει μια προσωποποίηση του marketing με αποτελεσματικότερη προσέλκυση πωλήσεων. Οι τάσεις αυτές ενδιαφέρουν κυρίως τις συναλλαγές επιχειρήσεων προς τελικό καταναλωτή, αλλά όχι μόνο. Παράδειγμα του δεύτερου είναι η εταιρεία αναλώσιμων, η οποία μπορεί να δώσει προφίλ κατανάλωσης στην αγοράστρια εταιρεία (π.χ. κατά είδος, κατά εποχή ή κατά τμήμα) κάτι που η τελευταία πιθανόν δεν μπορεί να παρακολουθήσει, και να τη βοηθήσει προτείνοντάς της αυτόματα κατάλληλες ποσότητες αναπαραγγελίας, όταν τα αποθέματα της πέσουν πολύ χαμηλά.

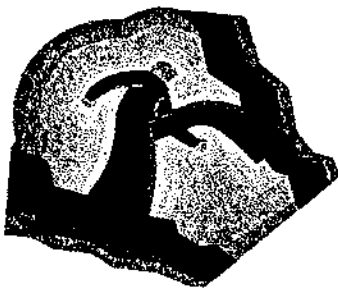
Τέλος, ένα άλλο πλεονέκτημα είναι ότι το Internet επιτρέπει τη δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών και την ταχύτητα διανομής τους. Αν για παράδειγμα, ο πελάτης θέλει να αγοράσει μιά αναβάθμιση για τον επεξεργαστή κειμένου, μπορεί να το κάνει ευκολότατα μέσω του Internet και να ειδοποιείται κάθε φορά που βγαίνει νέα έκδοση. Το επιπλέον κόστος για τον κατασκευαστή είναι ελάχιστο και η διαφορά του κόστους από τα κλασικά κανάλια διανομής μεγάλη.

Το σημαντικότερο μειονέκτημα του ηλεκτρονικού εμπορίου σχετίζεται με την ασφάλεια των συναλλαγών. Στο Internet δύσκολα μπορεί κανείς να εγγυηθεί για την απόλυτη ασφάλεια στις συναλλαγές. Αυτό λειτουργεί ως ένας ψυχολογικός φραγμός στον καταναλωτή που διστάζει να δώσει τον αριθμό της πιστωτικής κάρτας σε έναν τόπο του Internet, ακόμη και αν του είναι γνωστός

και καθιερωμένους. Βέβαια είναι γεγονός ότι με την κρυπτογράφηση των δεδομένων και την υιοθέτηση ψηφιακών υπογραφών οι κίνδυνοι μειώνονται στο ελάχιστο και οι περιπτώσεις ηλεκτρονικής απάτης γίνονται ένα ασήμαντο στατιστικό ποσοστό συναλλαγών. Το πρόβλημα όμως παραμένει στο μυαλό των ανθρώπων, παρόλο που η πιστωτική τους κάρτα κινδυνεύει πολύ περισσότερο, όταν την δίνουν σε ένα εστιατόριο από όταν την δίνουν σ'έναν εκδοτικό οίκο για να αγοράσουν βιβλία.

Ένα άλλο πιθανό μειονέκτημα είναι η αποπροσωποποίηση των συναλλαγών (δεν μπορείς να γοητεύεις έναν ψηφιακό πωλητή σε παζάρι on-line), κάτι που οι καταναλωτές μπορεί να μην επιθυμούν.

Τέλος, ένα ακόμα μειονέκτημα για τις μικρές χώρες είναι ότι η παγκοσμιοποίηση των αγορών μέσω του e-commerce ευνοεί σημαντικά τις μεγάλες χώρες. Επειδή οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι μια τεράστια αγορά, αλλά το κόστος για τη δημιουργία του μηχανισμού της πώλησης παραμένει συγκρίσιμο, ένα μεγάλος αμερικάνικος εκδοτικός οίκος μπορεί να πουλήσει διεθνώς και ελληνικά βιβλία πολύ ευκολότερα από το να πουλήσει ο Ελευθερουδάκης διεθνώς και αγγλικά βιβλία.

Η επερχόμενη τεχνολογική μοναδικότητα

Αρχικά αυτό το άρθρο παρουσιάστηκε στο Συμπόσιο VISION-21 που έγινε με χορηγία του Ερευνητικού Κέντρου Lewis της NASA και του Ινστιτούτου Αεροδιαστημικής του Οχάιο στις αρχές του 2000. Μια ελαφρώς διαφορετική παραλλαγή του παρουσιάστηκε στο περιοδικό **WHOLE EARTH REVIEW**

τον χειμώνα του 2000. Έκτοτε, η ιδέα της τεχνολογικής μοναδικότητας (Technological Singularity) του Vinge, ένα είδος τεχνολογικής Δευτέρας Παρουσίας, αποτελεί ένα από τα πιο καυτά θέματα συζήτησης. Αυτό που απασχολεί τον Vinge στο παρόν άρθρο του είναι η βεβαιότητα ότι εντός τριάντα ετών θα έχουμε τα τεχνολογικά μέσα να δημιουργήσουμε υπεράνθρωπη νοημοσύνη. Πολύ σύντομα μετά από αυτό, υποστηρίζει, η ανθρώπινη περίοδος θα τελειώσει.

Τι είναι η τεχνολογική μοναδικότητα;

«Η επιτάχυνση της τεχνολογικής προόδου ήταν το κεντρικό χαρακτηριστικό αυτού του αιώνα. Υποστηρίζω σ' αυτό το κείμενο ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια αλλαγή που συγκρίνεται με την εμφάνιση της ανθρώπινης ζωής στη Γή. Τα επακριβή αίτια αυτής της αλλαγής είναι η επικείμενη δημιουργία, μέσω τεχνολογίας, οντοτήτων με μεγαλύτερη νοημοσύνη από τον άνθρωπο. Υπάρχουν μέσα με τα οποία η επιστήμη μπορεί να εξασφαλίσει αυτό το επίτευγμα (και τούτο είναι ένα ς ακόμα λόγος σιγουριάς ότι τι γεγονός αυτό θα συμβεί):

Μπορεί να υπάρξουν «ζύπνιοι» και υπεράνθρωπα ευφυείς computer. (Σήμερα, υπάρχει μεγάλη διχογνωμία ως προς το εάν μπορούμε να δημιουργήσουμε το αντίστοιχο του ανθρώπου σε μια μηχανή. Αλλά αν η σύντομη απάντηση είναι ναι, μπορούμε, τότε ελάχιστη αμφιβολία υπάρχει ότι πολύ σύντομα μετά από αυτό θα μπορούμε να κατασκευάσουμε πιο ευφρεί όντα).

◊ Μεγάλα δίκτυα computer (και οι συνδεδεμένοι χρήστες τους) μπορεί να ζυπνήσουν σαν υπεράνθρωπα ευφρεί οντότητες.

◊ Η συνεπαφή computer και ανθρώπου μπορεί να γίνει τόσο στενή που οι χρήστες τους να θεωρούνται δικαιολογημένα πως έχουν υπερανθρώπινη ευφυία.

Ο Οι βιολογικές επιστήμες μπορεί να προσφέρουν τα μέσα για τη βελτίωση της ανθρώπινης ευφύιας.

Ποιές θα είναι οι συνέπειες αυτού του γεγονότος; Όταν μια νοημοσύνη μεγαλύτερη από την ανθρώπινη θα καθοδηγεί την πρόοδο, τότε αυτή η πρόοδος θα είναι ταχύτερη. Πράγματι, δεν υπάρχει λόγος που η ίδια αυτή πρόοδος δεν θα περιλαμβάνει τη δημιουργία και άλλων νοημόνων οντοτήτων – σε όλο και βραχύτερη χρονική κλίμακα. Η καλύτερη αναλογία που βλέπω βρίσκεται στο βιολογικό παρελθόν. Τα ζώα μπορούν να προσαρμόζονται σε προβλήματα και να κάνουν εφευρέσεις, αλλά συνήθως όχι ταχύτερα απο όσο χρειάζεται η φυσική επιλογή να κάνει τη δουλειά της – ο κόσμος λειτουργεί σαν προσομοιωτής του εαυτού του στην περίπτωση της φυσικής επιλογής. Αντίθετα οι άνθρωποι έχουμε την ικανότητα να εσωτερικεύσουμε τον κόσμο και να παίζουμε σενάρια του τύπου «τι θα συμβεί εάν στο κεφάλι μας». Μπορούμε να λύσουμε πολλά προβλήματα χιλιάδες φορές ταχύτερα από τη φυσική επιλογή. Τώρα, δημιουργώντας τα μέσα να εκτελούμε αυτές τις προσομοιώσεις σε πού μεγαλύτερες ταχύτητες, μπαίνουμε σε μια περιοχή που απέχει τόσο ριζικά απο το ανθρώπινο παρελθόν μας όσο απέχουμε οι άνθρωποι από τα κατώτερα ζώα.

Απο την ανθρώπινη πλευρά, η αλλαγή αυτή θα συνιστά εγκατάλειψη όλων των πρώτων κανόνων, ίσως σε χρόνο ανοιγοκλείσματος ματιών, μια αχαλίνωτη εκθετική συνάρτηση πέρα απο κάθε ελπίδα ελέγχου. Εξελίξεις που προηγουμένως θεωρούνταν ότι θα συμβούν σε ένα εκατομμύριο χρόνια ή ποτέ, κατά πάσα πιθανότητα θα συμβούν μεσα στον αιώνα.

Από την δεκαετία του 60 υπήρξε η αναγνώριση μερικών από τις επιπτώσεις της υπεράνθρωπης νοημοσύνης. Ο I. O Good έγραφε.

«...Ας ορίσουμε μια υπερνοήμονα μηχανή ως τη μηχανή που μπορεί να ξεπεράσει όλες τις διανοητικές λειτουργίες οποιουδήποτε ανθρώπου όσο και ευφυής και αν είναι. Εφόσον ο σχεδιασμός μηχανών είναι μια από τις πιο διανοητικές αυτές λειτουργίες, μια υπερνοήμων μηχανή θα μπορεί να σχεδιάσει ακόμα καλύτερες μηχανές. Και θα μπορούσε τότε αναμφίβολα να συμβεί μια έκρηξη νοημοσύνης και η νοημοσύνη του ανθρώπου θα έμενε πολύ πίσω. Έτσι η πρώτη υπερνοήμων μηχανή θα είναι η τελευταία εφεύρεση που θα κάνει ποτέ ο άνθρωπος, υπό τον όρο ότι η μηχανή θα είναι αρκετά υπάκουη για να μας πει πως να την κρατήσουμε σε έλεγχο. Το πιθανότερο είναι ότι μέσα στο εικοστό αιώνα θα κατασκευαστεί μια υπερνοήμων μηχανή και αυτή θα είναι η τελευταία εφεύρεση που θα χρειαστεί να κάνει ο άνθρωπος.»

Ο Good έχει συλλάβει την ουσία της αχαλίνωτης νοημοσύνης, αλλά δεν εξετάζει τις πιο ανησυχητικές συνέπειές της. Καμιά νοήμων μηχανή του είδους που περιγράφει δεν θα μπορούσε να είναι εργαλείο της ανθρωπότητας όπως οι άνθρωποι δεν είναι εργαλεία των ζώων.

Όσο περνάει ο καιρός, θα βλέπουμε περισσότερα συμπτώματα. Ήδη ο αυτοματισμός έχει αρχίσει να υποκαθιστά δουλειές όλο και πιο υψηλού επιπέδου. Έχουμε στα χέρια μας εργαλεία που μας απελευθερώνουν από τις χαμαλοδουλειές. Η για να το θέσω διαφορετικά η δουλειά που είναι πραγματικά παραγωγική είναι ο χώρος μιας σταθερά όλο και μικρότερης ελίτ της ανθρωπότητας. Στην έλευση της μοναδικότητας, βλέπουμε να γίνεται τελικά πραγματικότητα η πρόβλεψη μιας αληθινής τεχνολογικής ανεργίας.

Ένα άλλο σύμπτωμα του ότι προχωράμε προς τη Μοναδικότητα: Οι ιδέες οι ίδιες εξαπλώνονται πιο ταχύτερα, αλλά ακόμα και οι πιο ριζοσπαστικές σύντομα γίνονται καινοτοπίες. Και τι γίνεται με την έλευση της μοναδικότητας; Τι μπορούμε να πούμε για την ίδια της ην εμφάνιση; Εφ' όσον περιλαμβάνει μια αχαλίνωτη νοημοσύνη, κατά πάσα πιθανότητα θα συμβεί ταχύτερα απο οποιαδήποτε τεχνική επανάσταση μέχρι σήμερα.....»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Τι είναι επικοινωνία

Η αντίδραση σε κάποιο ερέθισμα- ο μεταβολισμός της πληροφορίας. Η ονομασία για το περιεχόμενο της διαδικασίας ανταλλαγής μηνυμάτων μεταξύ πομπού και δέκτη, η οποία πραγματοποιείται σε όλα τα δυνατά επίπεδα και σε ορισμένο κάθε φορά, αλλά συνέχεια μεταβαλλόμενο περιβάλλον με την συμμετοχή όλων των παραγόντων που εμπλέκονται σε αυτή χωρίς συγκεκριμένη σειρά, αρχή τέλος.

◀ **Ερέθισμα** είναι οτιδήποτε διεγείρει τα αισθητήρια οργανά μας. Μήνυμα είναι ένα συνειδητό ερέθισμα. Μια έννοια που στέλνεται από τον πομπό κωδικοποιημένη στην κατάλληλη συμβολική μορφή, για να προκαλέσει μια συγκεκριμένη αντίδραση στο δέκτη. Το μαζικό μήνυμα είναι αυτό που απευθύνεται ταυτόχρονα σε πολλούς δέκτες.

Το μέσο μαζικής ενημέρωσης είναι αυτό που μπορεί να στείλει μαζικά μηνύματα. Τα σπουδαιότερα είναι η TV, το ραδιόφωνο, ο τύπος, τα περιοδικά, το video, οι δίσκοι μουσικής.

◀ **Πληροφορία** είναι η ονομασία για το περιεχόμενο της συναλλαγής μας με τον εξωτερικό κόσμο κατά την προσπάθειά μας να προσαρμοστούμε σε αυτόν επιδρώντας πάνω του.

◀ **Πληροφόρηση** είναι η μετάδοση και λήψη πληροφοριών (το αντίθετο της άγνοιας και της αβεβαιότητας).

❖ **Είδηση** είναι η δημοσιοποίηση γεγονότων, καταστάσεων, απόψεων, επιθυμιών, δραστηριοτήτων κ.λπ. που δεν ενδιαφέρουν το δέκτη με τη μετάδοση των κατάλληλων μηνυμάτων.

❖ **Ενημέρωση** είναι η μετάδοση των ειδήσεων.

❖ **Σύμβολο** είναι ο μεταφορέας μιας έννοιας και αποκτά σημασία μόνο με κοινή συμφωνία όσων το χρησιμοποιούν.

❖ **Σημαινόμενο** είναι η έννοια που μεταφέρει το συγκεκριμένο σύμβολο.

❖ **Συμβολισμός** είναι η σημασία ενός συμβόλου και συγχρόνως λειτουργεί ανάλογα με το βαθμό κατανόησης και αποδοχής του δέκτη.

❖ **Κωδικοποίηση** είναι η χρησιμοποίηση συμβόλων για τη μεταφορά μιας συγκεκριμένης έννοιας, η οποία διαφέρει από εκείνη που μεταφέρουν συνήθως αυτά. Παράλληλα λειτουργεί θετικά ή αρνητικά, ανάλογα με την επιλογή και σύνθεση των κατάλληλων κάθε φορά συμβόλων από τον πομπό σε σχέση με τη συνολική διαδικασία της συγκεκριμένης επικοινωνίας.

❖ **Αποκωδικοποίηση** είναι η συνολική διαδικασία που απαιτείται για να πάρει ο δέκτης την πραγματική έννοια μιας κωδικοποίησης και λειτουργεί ανάλογα με την ικανότητα του δέκτη να χρησιμοποιήσει σωστά τη διαδικασία αυτή, στη συγκεκριμένη κάθε φορά περίπτωση.

Σημείωση: Η σχέση επικοινωνίας και ενημέρωσης είναι ότι η ενημέρωση(όπως η ψυχαγωγία, η επιμόρφωση, κ.λπ.) είναι τρόπος ή μορφή επικοινωνίας.

Σκοπός της επικοινωνίας

Σκοπός της επικοινωνίας είναι η οργάνωση των δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης ώστε να αυξάνεται η αποτελεσματικότητά της με χαμηλά κόστη. Άρα η ποιοτική αναβάθμιση της επικοινωνίας είναι ένα μέτρο προκειμένου να υπάρχουν καλύτερα και ακριβέστερα αποτελέσματα.

Εκτός από τον συντονισμό η επικοινωνία έχει και σαν σκοπό τη δημιουργία ενός καλού κλίματος εργασίας, τη δημιουργία ενός αισθήματος συναδελφικότητας, την ανάθεση αρμοδιοτήτων και ευθυνών, ομαδική εργασία, την ικανοποίηση από την εργασία.

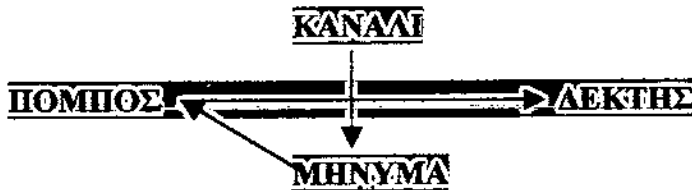
Βασικές προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός θετικού κλίματος εργασίας είναι ο θετικός επηρεασμός των εργαζομένων στην οικονομική μονάδα και η δημιουργία ενός υψηλού ηθικού και ομαδικού πνεύματος συνεργασίας που αποβλέπουν στην εκπλήρωση του έργου της επιχείρησης. Η συμβολή του ηθικού της εργασίας για την επιχείρηση είναι μεγάλη. Όλο και περισσότερα ηγετικά στελέχη βλέπουν την επικοινωνία σαν το στοιχείο για την επίτευξη των σκοπών τους. Ο στόχος κάθε επικοινωνίας είναι μιας επιχείρησης να πετύχει αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των εργαζομένων και της διοίκησης, έτσι ώστε οι εργαζόμενοι να ενδιαφέρονται με ενθουσιασμό και να υποστηρίζουν όλες τις βασικές ενέργειες για την επιτυχία της επιχείρησης.

Το περιεχόμενο της επικοινωνίας

Από τους πολλούς ορισμούς της «επικοινωνίας» που έχουν δοθεί θα επιλέξουμε τις πιο απλούς επειδή αυτοί εξυπηρετούν το σκοπό αυτής της

ενότητας. Έτσι η «επικοινωνία» θα οριστεί ως μια αλληλεξάρτηση ορισμένων απαραίτητων στοιχείων και χωρίς αυτά αυτή είναι αδύνατη.

Το βασικό σχήμα επικοινωνίας:

Διατυπώθηκε το 1949 από τον Shannon ως εξής: Υπάρχει ένα σύστημα αλληλεξαρτημένων όρων, που κάνει δυνατή μια ειδική διαδικασία μεταβίβασης σε ένα σύστημα, την επικοινωνία.

Οι συντελεστές μεταβίβασης είναι:

Ο πρωτουργός, που ξεκινά μια πράξη επικοινωνίας και που λέγεται επίσης και πομπός. Το μήνυμα που μεταβιβάζει ο πρωτουργός. Το μέσον επικοινωνίας δηλαδή το κανάλι ή ο φορέας που με αυτόν μεταβιβάζει ο πομπός το μήνυμα. Ο αποδέκτης ή δέκτης, που δέχεται το μήνυμα και το μεταφράζει σε νόημα ή σε πράξη.

	ΚΑΝΑΛΙ	
ΠΟΜΠΟΣ	ΔΕΚΤΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
	ΜΗΝΥΜΑ	

Σημείωση: Το βασικό προκύπτει από το «λεξικό επιστημών της Unesco» διατηρεί το σχήμα του Shannon και προσθέτει έναν πέμπτο όρο, το διαφορεικό αποτέλεσμα.

Δευτερεύοντα στοιχεία επικοινωνίας

▶ Η πηγή πληροφορίας από την οποία αντλεί ο πομπός το μήνυμα που στέλνει.

▶ Η πρόθεση ή ο προορισμός, για τον οποίο εκτελείται η επικοινωνιακή πράξη. Συνδέεται ευθέως με το διαφορεικό αποτέλεσμα, που προκύπτει από την πράξη. Επικοινωνιακή πράξη χωρίς πρόθεση δεν νοείται, και κατατάσσεται στην κατηγορία του θορύβου.

▶ Ο κώδικας, που αφορά το σύστημα των σημείων και τους κανόνες με τους οποίους συντάσσονται αυτά τα μηνύματα.

▶ Το νοηματικό πλαίσιο, που είναι ευρύτερες κοινωνικές, πολιτικές και ιστορικές καταστάσεις και συνθήκες μέσα στις οποίες λαμβάνουν χώρα και αποκτούν το συγκεκριμένο νόημά τους οι διάφορες πράξεις, διαδικασίες, γεγονότα και λόγοι. Αναφέρεται και ως συμπεριέχον του μηνύματος.

▶ Ο θόρυβος είναι κάθετι, που παράγεται στη διάρκεια της επικοινωνίας και φτάνει στο δέκτη, χωρίς να ανήκει στο μήνυμα του πομπού, προκαλώντας διαταραχή του μηνύματος.

▶ Η ανάδραση που είναι η διαβίβαση της αντίδρασης του δέκτη στον πομπό.

Όπως διατυπώθηκε επικοινωνία είναι η μεταφορά μιας σκέψης ή ιδέας από ένα άτομο σ'ένα άλλο (ομάδα). Προηγουμένως είδαμε, ότι υπάρχουν τέσσερα στοιχεία στην επικοινωνία: ο αποστολέας «πομπός» το μήνυμα, ο παραλήπτης, «ο δέκτης» τα μέσα.

Μέσα επικοινωνίας

Η επικοινωνία μέσα σε μια επιχείρηση μπορεί να διενεργηθεί κάθετα-μεταξύ υφιστάμενων και προϊστάμενων-και οριζόντια-μεταξύ συναδέλφων.

Τα μέσα που χρησιμοποιεί η επικοινωνία είναι: **Προφορική επικοινωνία:** προσωπική επαφή, συναντήσεις, συμβούλια, συνάξεις, παρουσιάσεις, τηλέφωνο: συνεντεύξεις σε ραδιόφωνο ή τηλεόραση, κινηματογράφο.

Γραπτή επικοινωνία: ανακοινώσεις, αναφορές, περιλήψεις, έγγραφα, σημειώσεις, στατιστικές ή άλλες αναφορές, προγράμματα: συνεντεύξεις στον τύπο, καταχωρήσεις, αλληλογραφία, τέλεξ, φαξ, τηλεγράφημα, ηλεκτρονική αλληλογραφία, δελτίο τύπου, αφίσες, φυλλάδια, τοιχοκολλήσεις, ανακοινώσεις αγγελίες.

Τεχνική της επικοινωνίας

Για να δούμε όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική επικοινωνία είναι απαραίτητο να γνωρίζουμε τα στάδια, που χρειάζονται για την αποστολή ενός μηνύματος. Έτσι, θα έχουμε καλύτερη αντίληψη των ενεργειών μας.

Τα βασικά στάδια της επικοινωνίας

Καθορισμός αντικειμενικού σκοπού [επιδίωξη]. Εδώ πρέπει να γνωρίζουμε το σκοπό που επιδιώκουμε, ώστε να υπάρχει σαφήνεια και σωστός προσανατολισμός του μηνύματος. Επιλογή μέσου επικοινωνίας, δηλαδή

ανάλογα με το μήνυμα και το σκοπό που έχουμε, επιλέγουμε το κατάλληλο μέσο. Άλλο μέσο που χρησιμοποιούμε για επικοινωνία προσωπικού επιπέδου [προσωπική επαφή, αλληλογραφία], άλλο μέσο για επικοινωνία απόσταση μεταξύ πομπού και δέκτη [τηλέφωνο, φαξ, ηλεκτρονική επικοινωνία κλπ], άλλο για να έρθουμε σε επικοινωνία με ομάδα ατόμων [συμβούλια, συνάξεις, ανακοινώσεις κλπ], αλλά μέσα για επικοινωνία κοινωνικές μάζες ή για προβολή [Μέσα μαζικής ενημέρωσης]. Για καλύτερη αποτελεσματικότητα μπορούμε να κάνουμε συνδυασμό μέσων.

Διαμόρφωση του περιεχομένου

Είναι φανερό ότι ένα σωστά διατυπωμένο μήνυμα, με περιεχόμενο που να εκφράζει το σκοπό, σε μια γλώσσα κατανοητή από το δέκτη, χωρίς να επιβιβάζει το επίπεδο, με σωστή αισθητική, είναι σημεία που πρέπει να προσέχουμε όταν επικοινωνούμε.

Εξασφάλιση ελέγχου αποτελεσμάτων. Πάντα πρέπει να μας ενδιαφέρει, αν το μήνυμα έγινε κατανοητό από το δέκτη, γιατί αλλιώς δεν έχουμε επικοινωνία και το κυριότερο, δεν θα υπάρχει το αποτέλεσμα που θα επιδιώκουμε από την επικοινωνία. Με άλλα λόγια δεν θα πετύχουμε το στόχο, που θα είναι το πρώτο στάδιο.

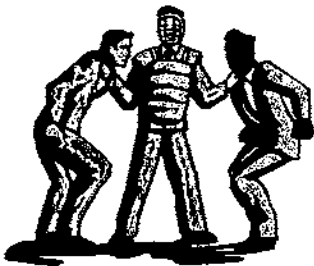
Η επικοινωνία είναι ένα σπουδαίο και δυναμικό εργαλείο

Μια επιχείρηση αποτελείται από άτομα που: α) είναι ικανά να επικοινωνούν μεταξύ τους β) είναι πρόθυμα να δράσουν και γ) θέλουν από κοινού να εκπληρώσουν τους οργανωσιακούς σκοπούς ή στόχους. Είναι απαραίτητη

λοιπόν η συνύπαρξη αυτών των τριών στοιχείων για να μπορέσει η επικοινωνία να φέρει αποτελέσματα. Τα προβλήματα δημιουργούνται όταν για οποιοδήποτε λόγο η επικοινωνία παρεμποδίζεται, οπότε καταστρέφεται η προσπάθεια της ομαδικής αποτελεσματικότητας.

Συνεπώς οι σύγχρονοι μάνατζερς βλέπουν ότι η επικοινωνία είναι το κλειδί για το μάνατζμεντ. Η καλή αμφίδρομη επικοινωνία εξαρτάται τόσο από την ποσότητα όσο και από την ποιότητα των μηνυμάτων. Οι ανώτατοι μάνατζερς οφείλουν να χρησιμοποιούν την επικοινωνία για να θέτουν αντικειμενικούς στόχους, να δίνουν οδηγίες, να προγραμματίζουν, με τέτοιο τρόπο ώστε όλοι οι εργαζόμενοι να τις κατανοήσουν και να τις αποδεχθούν.

Η περισσότερη επικοινωνία στις επιχειρήσεις προσπαθεί να πληροφορήσει, να κατευθύνει, ή να πείσει τον δέκτη. Αν αυτός δεν κατανοεί τότε η προσπάθεια επικοινωνίας έχει αποτύχει. Το τελικό τεστ όλης της επικοινωνίας είναι κατά πόσο η επιχείρηση παράγει τα επιθυμητά αποτελέσματα γρήγορα και ορθά.

Η ανάγκη για επικοινωνία στην επιχείρηση

Από όλες τις ικανότητες του ανθρώπου η τέχνη της επικοινωνίας είναι η πιο ουσιώδης. Ο άνθρωπος έχει την ικανότητα να σκέπτεται και να δημιουργεί επιτεύγματα που έγιναν και γίνονται γνωστά σε όλο τον κόσμο με την μετάδοση των πληροφοριών και την εφαρμογή όλων των μέσων επικοινωνίας, προφορικά ή γραπτά. Όλα τα είδη της γνώσης – οι επιστήμες, οι τέχνες, η ιστορία- καθώς και οι ανθρώπινες σχέσεις συγκεντρώνονται, επεξεργάζονται και μεταδίδονται με τους κλασικούς γλωσσικούς τρόπους.

Η επικοινωνία αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επιχείρηση προκειμένου να πετύχει με αποτελεσματικό τρόπο τους στόχους και τους αντικειμενικούς σκοπούς της. Ένα σύστημα αποτελεσματικής επικοινωνίας αποτελεί ένα από τα πιο ουσιαστικά στοιχεία για την δημιουργία καλών σχέσεων μεταξύ διοίκησης, στελεχών και εργαζομένων. Επιπλέον η επικοινωνία αποτελεί τον κυριότερο παράγοντα για υποκίνηση και η έλλειψή της οδηγεί σε αποδιοργάνωση και κακή πληροφόρηση των εργαζομένων. Η επικοινωνία σε μια σωστά οργανωμένη επιχείρηση υπηρετεί διάφορες λειτουργίες. Μεταφέρει πληροφορίες και γνώσεις από άτομο σε άτομο, υποκινεί τους εργαζομένους, και επηρεάζει την συμπεριφορά τους.

Το φαινόμενο της επικοινωνίας δεν περιορίζεται ωστόσο μόνο στις σχέσεις μεταξύ ανθρώπων αλλά και σε άλλα πεδία, όπως την επικοινωνία μεταξύ της φύσης και του ανθρώπου (παρατήρηση), μεταξύ ζώων και ανθρώπων, μεταξύ ζώων κλπ.

Εφόσον στις επιχειρήσεις και στους οργανισμούς την ευθύνη για την εκτέλεση διαφόρων καθηκόντων την έχουν οι άνθρωποι, είναι φυσικό ότι η συνύπαρξη όλων αυτών επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο θα εκτελέσουν αυτά τα καθήκοντα και το αποτέλεσμα αυτών. Κάθε επιχείρηση μπορεί να έχει το δικό της προγραμματισμό και την δική της οργάνωση ωστόσο δεν πρέπει να αμελεί το γεγονός ότι αποτελεί μια μικρή κλειστή κοινωνία στην οποία συνυπάρχουν και συμβιώνουν ποικίλα άτομα που θα πρέπει να ικανοποιούν προσωπικές ανάγκες, ώστε να είναι αποτελεσματικά και στην επιδίωξη των οργανωτικών στόχων.

Γι' αυτό ως επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων μέσα στην επιχείρηση ή οικονομική μονάδα δεν θεωρείται μόνο η επικοινωνία που αφορά την εκτέλεση εργασιών ή καθηκόντων. Ο άνθρωπος μέσα στην επιχείρηση δεν αποχωρίζεται

από την ατομική του προσωπικότητα για να γίνει απλά μια παραγωγική μονάδα που δεν επηρεάζεται από συναισθήματα και ανθρώπινες σχέσεις. Η επικοινωνία στην επιχείρηση δεν πρέπει να περιορίζεται μόνο στην εργασιακή επικοινωνία αλλά εκτός από αυτή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της και τις ατομικές ανάγκες των εργαζομένων για ανθρώπινες σχέσεις.

Επικοινωνία σε επιχειρήσεις και οργανισμούς

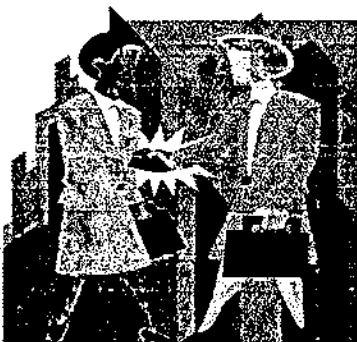
Όπως προαναφέρθηκε επικοινωνία είναι η διαδικασία μετάδοσης συναισθημάτων, στάσεων, γεγονότων, πεποιθήσεων, ιδεών και κάθε άλλης πληροφορίας απο ζωντανό οργανισμό. Ενώ όμως είναι κοινά αποδεκτό ότι η γλώσσα είναι το πρωταρχικό μέσο επικοινωνίας δεν μπορεί κανείς να ισχυριστεί ότι είναι και το αποκλειστικό. Η μη γλωσσική επικοινωνία περιλαμβάνει εκφράσεις του προσώπου (γκριμάτσες και συσπάσεις των μυών), ή χρονικές περιόδους σιωπής, την κίνηση των ματιών (παίξιμο βολβών ή των βλεφάρων μας), τις χειρονομίες και κάθε άλλο μη γλωσσικό σύμβολο ή σήμα που χρησιμοποιεί ένα άτομο για να μεταφέρει νοήματα σε ένα άλλο άτομο.

Συγκεκριμένα η διαπροσωπική επικοινωνία μπορεί να συμπεριλάβει όλα τα μέσα με τα οποία τα άτομα επηρεάζουν και επηρεάζονται μεταξύ τους. Η σημασία που αποδίδουν στην επικοινωνία διάφοροι θεωρητικοί της οργανωτικής συμπεριφοράς βρίσκεται σε άμεση σχέση με την λειτουργία των επιχειρήσεων.

Απο τη μια πλευρά υπάρχουν εκείνοι που πιστεύουν ότι η επικοινωνία κατέχει την κεντρική θέση εφόσον τα όρια και οι προοπτικές των επιχειρήσεων βασίζονται προδιορίζονται απόλυτα από τις τεχνικές επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται από τη συγκεκριμένη επιχείρηση. Απο την άλλη υπάρχουν και αυτοί οι οποίοι αγνοούν ολοκληρωτικά το θέμα της επικοινωνίας σε σχέση με την οργάνωση και την λειτουργία μιας επιχείρησης.

Σε μια εργασία με τίτλο *The Social Psychology of Organisation* (1966) ο **Daniel Katz** και ο **Robert Kahn** σημειώνουν: «Καθώς περνάει κανείς απο το χώρο της παραγωγής στο διπλανό χώρο των γραφείων, οι αντιθέσεις γίνονται εμφανάστερες. Περνάμε απο το θόρυβο στην ησυχία, από τις παχείς καλωδιάσεις στα κομψά τηλεφωνικά καλώδια, απο ένα περιβάλλον όπου κυριαρχούν οι μηχανές σε ένα περιβάλλον όπου κυριαρχούν οι άνθρωποι.

Με άλλα λόγια, περνάει κανείς απο ένα χώρο όπου η παραγωγή είναι πρωτεύουσα και η επικοινωνία δευτερεύουσα σημασίας σε ένα χώρο όπου αυτό αντιστρέφεται. Όσο πιο κοντά έρχεται κανείς στο κέντρο της επιχείρησης ή της οργάνωσης, στο κέντρο λήψης αποφάσεων, τόσο πιο σαφής είναι η έμφαση που δίνεται στην ανταλλαγή πληροφοριών και στην επικοινωνία»

Αποτελεσματική επικοινωνία

Καλή επικοινωνία θεωρείται η από μέρα σε μέρα, πρόσωπο με πρόσωπο επαφή, που έχει σαν στόχο να καταλάβουμε τους άλλους και να γίνουμε αντιληπτοί από αυτούς. Μελέτες έδειξαν πως κατά μέσο όρο χρησιμοποιούμε

το 70% του χρόνου εργασίας μας με κάποια μορφή επικοινωνίας που κατανέμεται ως εξής: 9% γράφουμε, 16% διαβάζουμε, 30% μιλάμε, και 45% ακούμε.

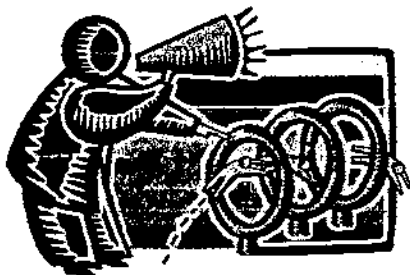
Και ενώ η παιδεία ασχολείται με τη διδασχή της ανάγνωσης και της γραφής που χρησιμοποιούμε λιγότερο, λίγο μας έχει απασχολήσει η ανάπτυξη της ικανότητας να ακούμε, να προσέχουμε, να σκεφτόμαστε και να κρίνουμε, τομείς, που κατ' εξοχήν χρησιμοποιούμε.

Η ικανότητα να ακούει κάποιος με προσοχή είναι το σημαντικότερο προσόν του ηγετικού στελέχους μιας επιχείρησης. Γιατί μόνο έτσι θα καταφέρουμε να καταλάβουμε αυτό που μας λέει και ίσως αυτό που δε μας λέει, που σημαίνει, πως πρέπει και προϋποθέτει τη δημιουργία θετικού κλίματος όπου οι άλλοι μπορούν και εκφράζονται ελεύθερα, ανοιχτά με άνεση.

● **Κανόνες μιας αποτελεσματικής ακρόασης**

Η σκέψη προτρέχει της γλώσσας. Είναι τέσσερις φορές πιο γρήγορη, που σημαίνει, πως χρειάζεται προσοχή στη χρήση του χρόνου που περισσεύει, όταν κάποιος μιλά ώστε να μην αποπροσανατολίζεται η σκέψη μας.
Ας μην καταλήγουμε σε γρήγορα συμπεράσματα, πριν ολοκληρωθεί η εισήγηση.
Κλείνουμε πρόωρα το διακόπτη της επικοινωνίας.
Χρειάζεται προσοχή για να διακρίνουμε τα γεγονότα από τα συναισθηματικά στοιχεία του συνομιλητή μας, που μπορεί να μας παρασύρουν σε λαθεμένα συμπεράσματα.
Να μην επιτρέπουμε διακοπές για τηλέφωνο ή από άλλα άτομα.
Κάνοντας ερωτήσεις υπογραμμίζουμε το ενδιαφέρον μας και διευκολύνουμε τον εαυτό μας να παρακολουθήσει καλύτερα το συνομιλητή μας.

● **Η βελτίωση της τεχνικής ομιλίας**

Για να βελτιώσουμε την τεχνική της ομιλίας μας μπορούμε να ακολουθήσουμε τους παρακάτω κανόνες πρέπει:

- Να οργανώσουμε τις σκέψεις μας πριν μιλήσουμε ή γράψουμε.
- Να υπάρχει λογική ανάπτυξη των ιδεών μας.
- Να γίνεται η χρήση των σωστών λέξεων και φράσεων.
- Να δίνεται προσοχή στην καλή προφορά και άρθρωση.
- Επανατροφοδότηση για να βεβαιωθούμε, ότι το μήνυμα έγινε κατανοητό.
- Σωστή χρήση του χρόνου. Να είστε πάντα ευγενής και καταδεκτικός.
- Να λέμε αυτό που εννοούμε και να εννοούμε αυτό που λέμε.

Η τεχνική της αποτελεσματικής επικοινωνίας

Δεν υπάρχει καλύτερος τρόπος επικοινωνίας με αυτό που συμβαίνει άμεσα μεταξύ δυο ατόμων το χρόνο που θα μεταβιβασθεί. Η χρήση απλής γλώσσας και λίγα λόγια είναι ο καλύτερος τρόπος να μεταβιβασθεί ένα μήνυμα με τη χρήση απλής γλώσσας. Η επιτυχία ενός μηνύματος εξαρτάται από το πότε θα μεταβιβασθεί. Ο ακροατής μπορεί να διηγείται το μήνυμα καλύτερα, αν έρθει η ώρα του, έτσι ώστε να ικανοποιεί το μήνυμα που πρέπει να αναφέρεται σε κάτι που το άτομο έχει ήδη δοκιμάσει. Ο χρόνος των μηνυμάτων πρέπει να ρυθμίζεται για άμεση χρήση πληροφοριών από το παραλήπτη. Όταν προσπαθούμε να επηρεάσουμε τα άτομα προσπαθούμε να μεταβιβάσουμε το μήνυμα πριν οι γνώμες ωριμάσουν. Ορισμένα μηνύματα μπορεί να είναι πιο αποτελεσματικά, εάν αυτά μεταβιβάζονται, όταν τα άτομα βρίσκονται μακριά από τον εργασιακό χώρο.

Ο πλεονασμός είναι μια καλή ιδέα εάν η κάθε λέξη είναι σημαντική και εάν οι κατευθύνσεις είναι πολύπλοκες. Τα φράγματα των επικοινωνιών μπορούν να ξεπεραστούν εφόσον ένα μήνυμα μεταδίδεται αρκετές φορές και με διαφορετικούς τρόπους. Υποστηρίζεις τις λέξεις χρησιμοποιώντας κίνηση.

Το κλειδί της αποτελεσματικής επικοινωνίας

Αποτελεσματική επικοινωνία ανάμεσα στο εργατικό δυναμικό μιας επιχείρησης, είναι το απαραίτητο συστατικό, που επηρεάζει άμεσα την ικανότητά της να πετύχει τους επιλεγμένους στόχους της, αλλά ακόμα και την ίδια την επιλογή τους.

Γι' αυτό θα ήταν αδιανόητο για μια επιχείρηση, που απευθύνεται σε υποψήφια στελέχη επιχειρήσεων να μην μας απασχολήσει η φύση της επικοινωνίας. Η επικοινωνία και οι ανθρώπινες σχέσεις συνδέονται άρρηκτα. Καλή επικοινωνία είναι ο κεντρικός άξονας που οδηγεί σε θετικές σχέσεις μέσα στην επιχείρηση.

Οι σχέσεις με άλλους συναδέλφους στην επιχείρηση διαμορφώνονται με την αμοιβαία ανταλλαγή και μεταβίβαση σκέψεων, ιδεών, γνώμων, συναισθημάτων και άλλων πληροφοριών. Η αμοιβαία κατανόηση και η εμπιστοσύνη, η αιτία και ο ανάλογος αγώνας είναι ζωτικοί παράγοντες για την αποτελεσματικότητα της επιχείρησης και αποτελούν συνήθως το άμεσο αποτέλεσμα καλής επικοινωνίας.

Αν και το πρόβλημα της διατήρησης της επικοινωνίας υπάρχει από παλιά, μόνον τα τελευταία χρόνια της αποδίδεται η σημασία που αξίζει από επιχείρησης, και γενικά από χώρους, που λειτουργούν ομάδες ατόμων. Και

το πρόβλημα αποκτά όλο και πιο ιδιάζουσα σημασία, όσο η μαζικότητα των ομάδων και η σύγχρονη τεχνολογία κάνουν τις επιχειρήσεις πιο πολύπλοκες και την ανάγκη συντονισμού πιο επιτακτική.

Η ανάπτυξη της επιδεξιότητας στην τέχνη της επικοινωνίας είναι από τα βασικά στοιχεία της κατάρτισης των στελεχών στη σύγχρονη διοίκηση των επιχειρήσεων. Και τούτο γιατί για να πετύχουν οι στόχοι της επιχείρησης, τα ηγετικά στελέχη πρέπει να έχουν την ικανότητα όχι μόνο να μεταδίδουν τις ιδέες τους στα άτομα που είναι υπεύθυνα για της υλοποίησή τους, αλλά και να πείθουν, εξασφαλίζοντας έτσι την αποδοχή των ιδεών εκ μέρους τους κατά συνέπεια δε και τη θετική στάση και συνεργασία τους.

Η γενική φιλοσοφία της επικοινωνίας μέσα στον επιχειρησιακό χώρο

Η επικοινωνία είναι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της κοινωνικής διαβίωσης του ανθρώπου. Αυτή είναι από τα πιο σπουδαία εργαλεία της επιχείρησης και χρησιμοποιείται σε όλες τις φάσεις λειτουργίας της. Άρα, η ικανότητα για καλή επικοινωνία αποτελεί μια από τις πιο απαραίτητες δεξιότητες των στελεχών της κάθε επιχείρησης.

Λέγοντας επικοινωνία εννοούμε την ανταλλαγή μηνυμάτων μεταξύ ατόμων και ομάδων. Βέβαια το αντικείμενο της επικοινωνίας είναι κάτι περισσότερο από την απλή μεταβίβαση μηνυμάτων. Στην επιχειρησιακή επικοινωνία προσπαθούμε, συνήθως, να επιτύχουμε ταυτότητα απόψεων και επιρροή, που θα οδηγήσουν στην επιθυμητή συμπεριφορά. Η επικοινωνία είναι το μέσο, με το οποίο τα στελέχη προσπαθούν να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των υφισταμένων τους, στα πλαίσια της λειτουργίας της διεύθυνσης. Ένας προϊστάμενος μεταφέρει εντολές ή πληροφορίες στους υφισταμένους του για να τους παρακινήσει να ενεργήσουν, όπως αυτό θέλει.

Παράδειγμα

Η επικοινωνία υλοποιείται ως εξής: Ο προϊστάμενος μιας ομάδας συλλαμβάνει μια ιδέα π.χ., ότι οι υφισταμένοι του, θα πρέπει να αλλάξουν τρόπο εργασίας και σκέπτεται ποιος θα είναι αυτός ο νέος τρόπος. Αυτή η ιδέα κωδικοποιείται στο νου του προϊσταμένου υπό μορφή μηνύματος, και ανάλογα του ποιού θα είναι οι υποψήφιοι αποδέκτες αυτού του μηνύματος, ο προϊστάμενος αποφασίζει πιο θα είναι το κανάλι, που θα χρησιμοποιηθεί. Π.χ. αλλιώς διατυπώνεται η επίσημη πολιτική της επιχείρησης στην τελική της μορφή, και αλλιώς διατυπώνεται ένα φαξ. Όλα αυτά αποτελούν ένα

σκέλος της επικοινωνίας. Το άλλο, το αποτελούν δέκτες. Αυτοί πρέπει να έχουν την προσοχή τους στραμμένη στον αποστολέα, ώστε να περιμένουν το μήνυμα, που όταν ληφθεί πρέπει να ερμηνευθεί (αποκωδικοποιηθεί) και κατά την επιθυμία του αποστολέα του, να μεταφραστεί σε συγκεκριμένη συμπεριφορά, από μέρος των παραληπτών δηλαδή των υφισταμένων του αποστολέα.

Τα ουσιαστικά εμπόδια της επικοινωνίας μέσα στην

επιχείρηση

Η επικοινωνία στις επιχειρήσεις παρεμποδίζεται από διάφορες αιτίες όπως: **οργανωτικά αίτια, αίτια διαπροσωπικών σχέσεων και τέλος, τα γλωσσικά και πολιτιστικά αίτια.** Αναλυτικότερα, στα οργανωτικά αίτια, περιλαμβάνονται η εξειδίκευση, η ιεραρχία και τα κενά στον προγραμματισμό. Στα εμπόδια που προκαλούνται από τις διαπροσωπικές σχέσεις στην επιχείρηση περιλαμβάνονται η αξιολόγηση της πηγής της προέλευσης του μηνύματος, η αντίληψη των ατόμων και η αντίθεση σε ότι είναι γνωστό και έρχεται σε σύγκρουση με ότι γνωρίζει ο παραλήπτης του μηνύματος. Τέλος στα εμπόδια, που προκαλούνται από γλωσσικές και πολιτιστικές αιτίες περιλαμβάνονται η σημασιολογία, η συμβολική σημασία των λέξεων και η έλλειψη ευαισθησίας στις πολιτιστικές αξίες του άλλου μέρους. Όλα αυτά ανάλογα με τις

περιστάσεις, μπορούν να προκαλέσουν εμπόδια στην επικοινωνία σε μια επιχείρηση.

Κατά την ίδια λογική, με την οποία κατατάξαμε τα εμπόδια στην επικοινωνία, μπορούμε να κατατάξουμε και τους τρόπους βελτίωσης της. Έτσι τα εμπόδια που προκαλούνται από οργανωτικές αιτίες μπορεί να καταπολεμηθούν με την κατάλληλη οργανωτική διάταξη των μερών, τη χρησιμοποίηση του κατάλληλου μέσου επικοινωνίας, τη μεθόδευση λήψης επαναπληροφόρησης (feedback), και την κατανόηση του ρόλου της άτυπης επικοινωνίας.

Τα εμπόδια, που προκαλούνται από γλωσσικές και πολιτιστικές αιτίες μπορούν να καταπολεμηθούν με την ευαισθητοποίηση των ατόμων στις υφιστάμενες πολιτιστικές αξίες των άλλων, με την εφαρμογή του ρόλου του «καλού ακροατή», τη χρησιμοποίηση διερευνητικών και ενθαρρυντικών ερωτήσεων και τέλος, με τις έντεχνες επαναλήψεις στη διάρκεια της επικοινωνίας.

Παρά την ύπαρξη τόσων εμποδίων, που παρεμβάλλονται κατά την επικοινωνία, η επικοινωνία αποτελεί χαμένη υπόθεση. Τα στελέχη των επιχειρήσεων σήμερα με τη βελτίωση στο έργο των πορισμάτων των επιστημών της συμπεριφοράς, μπορούν να είναι αισιόδοξα σε ότι αφορά τα θέματα της επικοινωνίας. Τους βοηθάει πολύ στο έργο τους όταν αναγνωρίζουν την πολυπλοκότητα της επικοινωνίας και ευσυνείδητα, αποπειράονται να βρουν λύσεις στα προβλήματα επικοινωνίας τους. Τα

στελέχη πρέπει να είναι καλοί “πομποί” αλλά και σαν “δέκτες” της επικοινωνίας.

Η άτυπη επικοινωνία

Είναι γνωστό, ότι στις διάφορες επιχειρήσεις, εκτός από τις υπάρχουσες τυπικές σχέσεις, υπάρχουν και ορισμένες άτυπες σχέσεις, που παρατηρούνται πάντοτε στα πλαίσια κάθε συλλογικής δραστηριότητας. Οι άτυπες σχέσεις αποτελούν ένα πολύπλοκο δίκτυο διαπροσωπικών κοινωνικών σχέσεων, που δε δημιουργούνται με βάση την υφιστάμενη τυπική (σχέση), αλλά δημιουργούνται αυθόρμητα, καθώς οι άνθρωποι συναναστρέφονται μεταξύ τους.

Τα μέλη της επιχείρησης για να μπορούν να είναι πληροφορημένα, αναπτύσσουν συστήματα και κανάλια επικοινωνίας που εξυπηρετούν αυτό το σκοπό. Το δίκτυο της επικοινωνίας αυτής της μορφής ονομάζεται **άτυπη επικοινωνία** και αποτελεί φυσικό φαινόμενο στις κάθε μορφής επιχειρήσεις. Το δίκτυο της άτυπης επικοινωνίας έχει ισχυρή επίδραση στην αποδοτικότητα της τυπικής οργάνωσης και στην ικανοποίηση, που λαμβάνουν τα μέλη της.

Άλλωστε, αυτός είναι ο λόγος του ενδιαφέροντος των στελεχών, που πρέπει να ζουν καθημερινά μέσα σε άτυπη επικοινωνία, το ρόλο της οποίας πρέπει να καταλαβαίνουν.

Βέβαια, ανάλογα με την κατάσταση, η επίδραση της άτυπης επικοινωνίας είναι άλλοτε ευνοϊκή και άλλοτε δυσμενής οπότε, η προσπάθεια των στελεχών έγκειται στον τρόπο επήρειας της άτυπης επικοινωνία για το συμφέρον τους, με την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων-επιδιώξεων της τυπικής και άτυπης οργάνωσης.

Τύποι επικοινωνίας

Στον επιχειρηματικό χώρο το κάθε στέλεχος βρίσκεται στο κέντρο ενός δικτύου επικοινωνίας. Μερικές φορές είναι ο πομπός ενώ άλλες είναι ο δέκτης. Έτσι επικοινωνεί :

A) προς τα έξω ◀ , B) προς τα πάνω ▲ , Γ) προς τα κάτω ▼

▶ Προς τα κάτω επικοινωνία, που οι στόχοι μεταφέρονται και η επιρροή υποβάλλεται στους υπαλλήλους .

▶ Προς τα πάνω επικοινωνία, όπου οι διευθυντές συλλέγουν στοιχεία από τους υπαλλήλους για να δημιουργήσουν αποφάσεις.

▶ Πλάγια επικοινωνία, είναι ο συντονισμός μεταξύ ατόμων στο ίδιο επίπεδο στην οργάνωση και είναι χρήσιμο για παραγωγική ομαδική εργασία.

► Προς τα έξω επικοινωνία, όπου η επιχείρηση έρχεται σε άμεση επαφή με τον εξωτερικό της χώρο.

Πρέπει να επισημανθεί, ότι η διαδικασία της επικοινωνίας απαιτεί τον προγραμματισμό και τον έλεγχο. Στον προγραμματισμό έχουμε: καθορισμό στόχων, περιγραφή διαδικασιών, και ανάθεση ευθυνών.

Στον έλεγχο έχουμε: την επιβεβαίωση πως και οι δύο τόσο ο πομπός όσο και ο δέκτης έχουν την ίδια αντίληψη επικοινωνίας. Αυτό αποτελεί και την λειτουργία που είναι γνωστή σαν επανατροφοδότηση ή **Feedback**.

Η επανατροφοδότηση μας πληροφορεί αν η σκέψη, η ιδέα, ή το μήνυμα έχει μεταβιβαστεί με επιτυχία, και είναι μια λειτουργία που αφορά και τους δύο, και τον πομπό και τον δέκτη.

Ορισμός και βασικές έννοιες της επικοινωνίας -

Συντελεστές Επικοινωνίας

1. Πομπός	6. Πλεονασμό
2. Μήνυμα	7. Ανάδραση
3. Δέκτης	8. Παρεμβολές
4. Περιβάλλον	9. Σκοπός
5. Κοινή εμπειρία	10. Κατεύθυνση

Ανάλυση των συντελεστών.

1. *Πομπός* είναι άτομο ή ομάδα που στέλνει το μήνυμα
2. *Δέκτης* είναι άτομο ή ομάδα που δέχεται το μήνυμα
3. *Μήνυμα* είναι η συμβολική μεταφορά μιας έννοιας (συνειδητό ερέθισμα)
4. *Περιβάλλον* είναι ο κοινωνικός χώρος που πραγματοποιείται η επικοινωνία.
5. *Κοινή εμπειρία* είναι η ποιότητα και ποσότητα κοινής εμπειρίας πομπού και δέκτη, σχετικής με τα μηνύματα που ανταλλάσσουν
6. *Πλεονασμός* είναι η ποσότητα και ποιότητα πλεονασματικών μηνυμάτων πομπού.
7. *Ανάδραση* είναι η ποσότητα και η ποιότητα του μηνύματος ενός πομπού που επιστρέφει σε αυτόν από το δέκτη.
8. *Παρεμβολές* είναι οτιδήποτε παρεμβαίνει αρνητικά στην επικοινωνία.
9. *Σκοπός* είναι το επιθυμητό αποτέλεσμα της επικοινωνίας.
10. *Κατεύθυνση* είναι η συνολική πορεία της επικοινωνιακής διαδικασίας.

Επίπεδα επικοινωνίας

Σ' ένα συντακτικό επίπεδο, όπως π.χ. στην περίπτωση της γλώσσας-γράμματα συνδυαζόμενα κατάλληλα και τοποθετούμενα σε μία από κοινού αποδεκτή χρονική-προκειμένου για την ομιλουμένη γλώσσα-και χωρική-προκειμένου για

τη γραπτή γλώσσα-διάταξη, συνθέτουν λέξεις, οι δε λέξεις φράσεις κ.ο.κ μέχρι η γλώσσα να αποκτήσει μια κατά το δυνατό ολοκληρωμένη, συνεπή και κατανοητή αρχιτεκτονική διάρθρωση.

Σ' ένα σημαντικό επίπεδο, όπου οι λέξεις αποκτούν μια συγκεκριμένη έννοια, κατανοητή τόσο από εκείνον, που μεταβιβάζει όσο και εκ μέρους εκείνου που δέχεται το μήνυμα. Τέλος, σ' ένα πραγματικό επίπεδο, όπου κύριο ρόλο παίζει όχι η λέξη ή η έννοια της, αλλά η πρόθεση εκείνου που επικοινωνεί.

Κατά τη μεταβίβαση των μηνυμάτων είναι δυνατό να ανακύψουν εμπόδια-«θόρυβου», όπως ονομάζονται σε μια περισσότερο τεχνική γλώσσα, που διακόπτουν, καθιστούν εκ των προτέρων αδύνατη ή διαστρέφουν την επικοινωνία.

Εμπόδια που προκαλούν παραμορφώσεις στην επικοινωνία

I.Εμπόδια από οργανωτικά αίτια

Εξειδίκευση——→Ιεραρχία——→Κενά προγραμματισμού
Κέντρο απόφασης
—) Το μήνυμα —)
Κέντρο ενέργειας

II.Εμπόδια από διαπροσωπικές σχέσεις

Αξιολόγηση——→Αντίληψη——→Αντίθεση με ότι είναι γνωστό
Κέντρο απόφασης
—)Το μήνυμα—)
Κέντρο ενέργειας

III.Εμπόδια από γλωσσικά και πολιτιστικά αίτια

Σημασιολογία——→Συμβολική σημασία——→Έλλειψη ευαισθησίας
στις πολιτιστικές αξίες
Κέντρο απόφασης
—)Το μήνυμα—)
Κέντρο ενέργειας

Διάκριση εμποδίων – θορύβων

Οι θόρυβοι διακρίνονται : σε φυσικούς θορύβους, όπου διάφορες διαταραχές του περιβάλλοντος ή ατέλειες του ανθρώπινου οργανισμού εμποδίζουν εν μέρει ή ολοκληρωτικά τη μεταβίβαση, εκπομπή ή λήψη του μηνύματος. Στους **σημαντικούς θορύβους**, όταν η έννοια της λέξης είτε δε γίνεται νοητή, είτε παρερμηνεύεται από το δέκτη του μηνύματος. Στους **πραγματικούς θορύβους**, όταν παρερμηνεύεται ή αποκρύπτεται η πραγματική πρόθεση εκείνου, που μεταβιβάζει το μήνυμα. Οι πικύλης φύσης και προελεύσεις θόρυβοι διακυβεύουν την επικοινωνία.

Γι' αυτό είναι σκόπιμο να βρίσκει και να χρησιμοποιεί κανένας κανόνες και μεθόδους, που προστατεύουν την ακεραιότητα του μηνύματος. Η Αμερικάνικη εταιρία Management π.χ. προτείνει τους ακόλουθους κανόνες για τη βελτίωση της επικοινωνίας:

Υποδείξεις αποτελεσματικής επικοινωνίας στον εργασιακό χώρο

Πρέπει να αποσαφηνίζετε τις ιδέες σας προτού επικοινωνήσετε. Η αποσαφήνιση αποτελεί το πρώτο βήμα προς μια αποτελεσματική επικοινωνία μέσα στο εργασιακό περιβάλλον.

Θα μπορούσατε να ερευνάτε, ποια είναι η πραγματική πρόθεση, που υποκινεί τη μεταβίβαση του μηνύματος. Πριν επικοινωνήσετε, διερωτηθείτε τι επιδιώκετε να επιτύχετε με το μήνυμα. Να συγκεντρώσετε πληροφορίες, να υποκινήσετε τη δράση, να μεταβάλετε τη στάση ή τη συμπεριφορά κάποιου, να προσαρμόσετε το μήνυμα στις προθέσεις σας.

Όταν επικοινωνείτε, να λαμβάνεται υπόψη σας το φυσικό και ανθρώπινο περιβάλλον στο σύνολό του.

Εδώ υπεισέρχεται η έννοια του συστήματος: Για να είναι σωστό αποτελεσματικό το μήνυμα, πρέπει να μεταβιβάζεται την κατάλληλη στιγμή, με τις κατάλληλες μεθόδους, κάτω από τις κατάλληλες συνθήκες.

Ανακεφαλαιώνοντας λοιπόν επαναλαμβάνουμε ότι η εκτέλεση ενός προγράμματος βασίζεται στην επιτυχή επικοινωνία και η επιτυχής επικοινωνία βασίζεται στα εξής σημεία:

- * **Εμπιστοσύνη**
- * **Σαφήνεια**
- * **Συνέπεια και συνέχεια**
- * **Ικανότητα αφομοίωσης**

Όπου είναι εύκολο, συνεργαστείτε με άλλους κατά τον προγραμματισμό της επικοινωνίας. Μεταξύ άλλων, η συμμετοχή τρίτου στη διαμόρφωση του επικοινωνιακού μηνύματος, το καθιστά αυτό πλέον αντικειμενικό. Επιβάλλεται προσοχή κατά την επικοινωνία, όχι μόνο στο βασικό περιεχόμενο αλλά και τις αποχρώσεις του μηνύματος. Ο τόνος της φωνής, η έκφραση κτλ παίζουν σπουδαιότατο ρόλο κατά τη μεταβίβαση του μηνύματος προς την κατεύθυνση του δέκτη.

Είναι αναγκαίο να επωφελείται κανείς την ευκαιρία αν σας δοθεί, για να μεταβιβάσετε χρήσιμα, επιβοηθητικά μηνύματα προς τον δέκτη. Οι άνθρωποι αντιδρούν ευνοικά όταν τα μηνύματα αναφέρονται στα συμφέροντά τους και να παρακολουθεί το **feed back** κατά την επικοινωνία.

Μια τέτοια παρακολούθηση θα υποβοηθήσει στη διαπίστωση κατά πόσο δηλαδή έγινε κατανοητό το μήνυμα.

Έννοια και περιεχόμενο του **FEED BACK**

Εάν αυτός ο διάλογος χρησιμοποιηθεί κατάλληλα τότε δεν πρέπει να υπάρχουν παρεξηγήσεις μεταξύ υπαλλήλων όταν δεν καταλαβαίνουν κάτι, ρώτουν και όταν διαφωνούν, μιλούν. Οι διευθυντές χρησιμοποιούν **feed back** για να αλλάξουν τη συμπεριφορά των υπαλλήλων. Υπάρχουν τρεις όροι που είναι απαραίτητοι για ένα αποτελεσματικό **feed back** από ένα άτομο στο άλλο άτομο.

- ✓ Ο παραλήπτης πρέπει να καταλάβει τι του λέει αυτός που εκπέμπει.
- ✓ Ο παραλήπτης πρέπει να δεχτεί του «δότη **feed back**».
- ✓ Ο παραλήπτης πρέπει να είναι ικανός να κάνει κάτι για το **feed back**.

Ο τρόπος που το **feed back** δίδεται αποφασίζει πόσο καλά μπορεί ο παραλήπτης να το καταλάβει.

Η επιτυχημένη συνεννόηση επιτυγχάνεται εάν:

- Ο παραλήπτης είναι ικανός να ξεχάσει για λίγο τα πιεστικά του προβλήματα για να μπορέσει να δώσει αρκετή σημασία σ' αυτό που λέει ο αποστολέας.

- Ο παραλήπτης πρέπει να έχει την ευκαιρία να ρωτήσει τον αποστολέα, αν κάτι δεν καταλάβει.

Το **feed back** του παραλήπτη πρέπει να είναι ακριβές.

Ο αποστολέας πρέπει να παραχωρήσει **feed back** όσο πιο γρήγορα γίνεται ακολουθώντας τη συμπεριφορά που αναφέρεται.

Δημιουργία ⇒ Κωδικοποίηση ⇒ Μεταβίβαση ⇒ Αποκωδικοποίηση ⇒
Ενεργ/ση μιας ιδέας ⇒ και Λήψη
↓
FEED BACK

Ακρόαση εμπάθειας στην επιχείρηση.

Ένας διευθυντής, που ακούει με εμπάθεια, μπορεί να μάθει όλα όσα γίνονται γύρω του. Έτσι μπορεί επίσης να αντιμετωπίσει τις ακροάσεις, που ενθαρρύνουν τους υπαλλήλους να εκδηλώσουν τα αισθήματά τους.

Η ακρόαση αυτή απαιτεί κλίμα εμπιστοσύνης, ανθρώπους για ακρόαση. Κατά την επικοινωνία είναι σκόπιμο να λαμβάνει κανείς υπόψη όχι μόνο το παρόν αλλά και το μέλλον.

Όχι μόνο οι άμεσοι στόχοι, αλλά η εμπειρία του παρελθόντος και οι μακρόπνοες επιδιώξεις αποτελούν συχνά χρήσιμες ή και απαραίτητες κατευθυντήριες γραμμές για την επικοινωνία. Πρέπει να διαπιστωθεί εάν οι πράξεις σας είναι συνεπείς και ανταποκρίνονται πράγματι στα επικοινωνιακά σας μηνύματα.

Η πλέον πειστική επικοινωνία είναι η πράξη και δεν πρέπει να επιδιωχθεί το γεγονός, μόνο να μας καταλάβουν οι άλλοι. Προσπαθούμε και εμείς να καταλάβουμε. **Επομένως, μαθαίνουμε να ακούμε τους άλλους.**

Η οργάνωση της επιχείρησης σαν ανοιχτό σύστημα, δέχεται πληροφορίες από το περιβάλλον της, τις επεξεργάζεται και στη συνέχεια, επιστρέφει μέρος των πληροφοριών με διάφορες μορφές στον έξω κόσμο. Αυτή για τη συντήρηση και ανάπτυξη της οργάνωσης απαραίτητη επικοινωνία διέρχεται με ορισμένες φάσεις.

✓ **ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ** είναι η εισδοχή της πληροφορίας και η ανατύπωσή της σε κάποιο υλικό μέσο (**input device**).

Το υλικό αυτό μέσο είναι συνήθως έγγραφο, δεδομένου, ότι η έγγραφη πληροφορία ελαχιστοποιεί την περίπτωση σφάλματος. Εάν υπάρχει λάθος είναι σχετικά εύκολο να διορθωθεί. Υποδεικνύει την πηγή της πληροφορίας και με την αρχειοθέτησή του χρησιμεύει μόνιμα ως απόδειξη της πληροφορίας. Η διαφύλαξη της πληροφορίας σε κάποιο αρχείο ή η αποθήκευσή της σε κάποια μνήμη θα μπορούσε να αποταλέσει τη **ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΑΣΗ**. Καλύτερα συστήματα αποθήκευσης είναι εκείνα που εξοικονομούν χρόνο, δηλαδή μας βοηθούν να βρούμε μια πληροφορία στο αρχείο, στη μνήμη αμέσως μόλις τη χρειαστούμε και μάλιστα άσχετα με τη σειρά εισόδου της στην οργάνωση.

✓ **Η ΦΑΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ** είναι ίσως η ουσιαστικότερη για μια επιχείρηση. Διότι ενώ μια πληροφορία μπορεί κατά τρόπο τυχαίο και άσχετο να εισρεύσει σε μια επιχείρηση, η παραπέρα διαδρομή της δεν επιτρέπεται, ποτέ να αφηθεί στην τύχη. Έτσι, η οποιαδήποτε μονάδα ελέγχου σε μία οργάνωση ελέγχει τις εισερχόμενες πληροφορίες και απορρίπτει όσες δεν χρειάζονται. Καθορίζει τη σειρά που τα πληροφοριακά στοιχεία θα αντληθούν από τη μνήμη. Ελέγχει τις εξερχόμενες πληροφορίες από πλευράς ποσότητας και ποιότητας.

✓ **Η ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ.** Η φάση της επεξεργασίας έγκειται κατά κύριο λόγο στην ερμηνεία των πληροφοριών. Το εσωτερικό σύστημα πληροφοριών κλείνει και ολοκληρώνεται με τη φάση της εξόδου της πληροφορίας (**output device**). Η εξερχόμενη πληροφορία είτε προστίθεται στις προγενέστερες προς τη μελλοντική χρήση, είτε αποτελεί εντολή προς δράση. Διάφοροι μορφασμοί υπογραμμίζουν ή υπονομεύουν το μήνυμα. Η γκριμάτσα, το κλείσιμο των ματιών, το ειρωνικό χαμόγελο. Το χασμουρητό μας σε ώρα που υποτίθεται πως αφιερώνουμε την αδιάσπαστη προσοχή μας, μειώνει την πειστικότητα μας για το ενδιαφέρον που δήθεν έχουμε.

Μορφές επικοινωνίας

Μονόπλευρη και αμφίπλευρη επικοινωνία

Βασικό χαρακτηριστικό των επιχειρήσεων που λειτουργούν αυταρχικά, είναι η μονόπλευρη επικοινωνία ή ο επικοινωνιακός μονόδρομος. Δίδονται εντολές και δεν ζητείται η γνώμη του εκτελεστή τους όσον αφορά το περιεχόμενο τους.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Οργανώνει

Ελέγχει

Προγραμματίζει

Λαμβάνει αποφάσεις → Εντολές → Ομάδες → Στόχος Παραγωγικότητα

Η νοοτροπία όμως του αυταρχισμού έχει και προεκτάσεις που επηρεάζουν την επικοινωνία. Δίνεται η εντολή χωρίς να δίνεται η ευκαιρία, όταν εκτελεστεί να υποβάλλει διευκρινιστικές ερωτήσεις έτσι, ώστε να πεισθεί ή να πείσει, ότι συνέλαβε σωστά το μήνυμα.

Έτσι έχουμε μεγάλες πιθανότητες για λανθασμένη μεταβίβαση του μηνύματος, παρεξηγήσεις πάνω στην ουσία, παρερμηνείες στις προθέσεις του πομπού, και παράλληλα δυσφορία του δέκτη, έλλειψη συναισθήματος συμμετοχής και υπευθυνότητας προχειροδουλειά λανθασμένη εκτέλεση.

Αυτός ο τρόπος όμως επικοινωνίας έχει το πλεονέκτημα. Είναι γρήγορος, δεν απαιτεί πολύ χρόνο. Είναι αποτελεσματικός και συνήθως χρησιμοποιείται σε καταστάσεις άμεσου ανάγκης ή κινδύνου.

Αντίθετα πολύπλευρη επικοινωνία χαρακτηρίζεται από τη σχέση πομπού και δέκτη μεταξύ των κλιμακίων και γενικά ανάμεσα στα μέλη οποιασδήποτε ομάδας χρειάζεται περισσότερο χρόνο. Επιτρέπει όμως να γίνει σωστή η πληροφόρηση και να γίνει κατανοητό το πνεύμα του μηνύματος.

Και όταν ο εκτελεστής μιας συγκεκριμένης “υπευθυνότητας” συναντήσει δυσκολίες θα είναι σε θέση χρησιμοποιώντας τη δική του κρίση να αναλάβει πρωτοβουλίες που θα επιτρέψουν τη σωστή υλοποίηση της εντολής αντί να χρειάζεσαι συνεχή καθοδήγηση από το αφεντικό.

Η ανοιχτή επικοινωνία προλαμβάνει τα λάθη και εξαλείφει τη δυσφορία στο δέκτη της πληροφόρησης. Ένα απαραίτητο στοιχείο της ανοιχτής επικοινωνίας είναι η παροχή της δυνατότητας στο δέκτη να κάνει διευκρινιστικές ερωτήσεις και να το επαναλάβει για να βεβαιωθεί η σωστή λήψη [feedback].

Μονόπλευρη:	Διπλόπλευρη:
Αφεντικό, έντονη φωνή, εντολή, δύναμη, πίεση, απαίτηση συνεργασίας, επιβολή ιδεών, κυριαρχία, επικριση, ανακάλυψη σφαλμάτων, τιμωρία, «θα σας πω εγώ αποφασίζω, εσείς υψακούτε. Αποκλειστική υπευθυνότητα του αρχηγού.	Ηγέτης, φιλική φωνή, προσκλήση, επηρεασμός, διεγερση, αποκλιση, συνεργασία, προσφορά ιδεών, κατευθυνση, ενθάρρυνση, αναγνώριση επιτευξεων, βοήθεια, «ας συζητήσουμε, ας δούμε τι μπορούμε να κάνουμε». Μοιρασμένη υπευθυνότητα της ομάδας.

Φραγμοί στην επικοινωνία

Υπάρχουν πάντα μπροστά μας περισσότερες πληροφορίες απ' ό τι έχουμε τη δυνατότητα να απορροφήσουμε. Ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, με τη θεαματική ανάπτυξη της τεχνολογίας των επικοινωνιών, βομβαρδιζόμαστε συνεχώς από δεκάδες μηνύματα [ραδιόφωνο, τηλεόραση, έντυπα, αφίσες]. Μόνο όμως ένα μικρό ποσοστό από αυτά μπορούμε να δεχτούμε και να αφομοιώσουμε.

Γενικά μπορούμε να πούμε πως έχουμε την τάση να βλέπουμε πράγματα και καταστάσεις παραποιημένα αφού τα φιλτράρουμε μέσα από το πρίσμα των περασμένων εμπειριών μας, των προτιμήσεων, των προκαταλήψεων, του προσωπικού μας συστήματος αξιών. Επίσης, η ψυχική και σωματική κατάσταση σε ναι συγκεκριμένη χρονική περίοδο τείνει να επηρεάζει την αντίληψή μας.

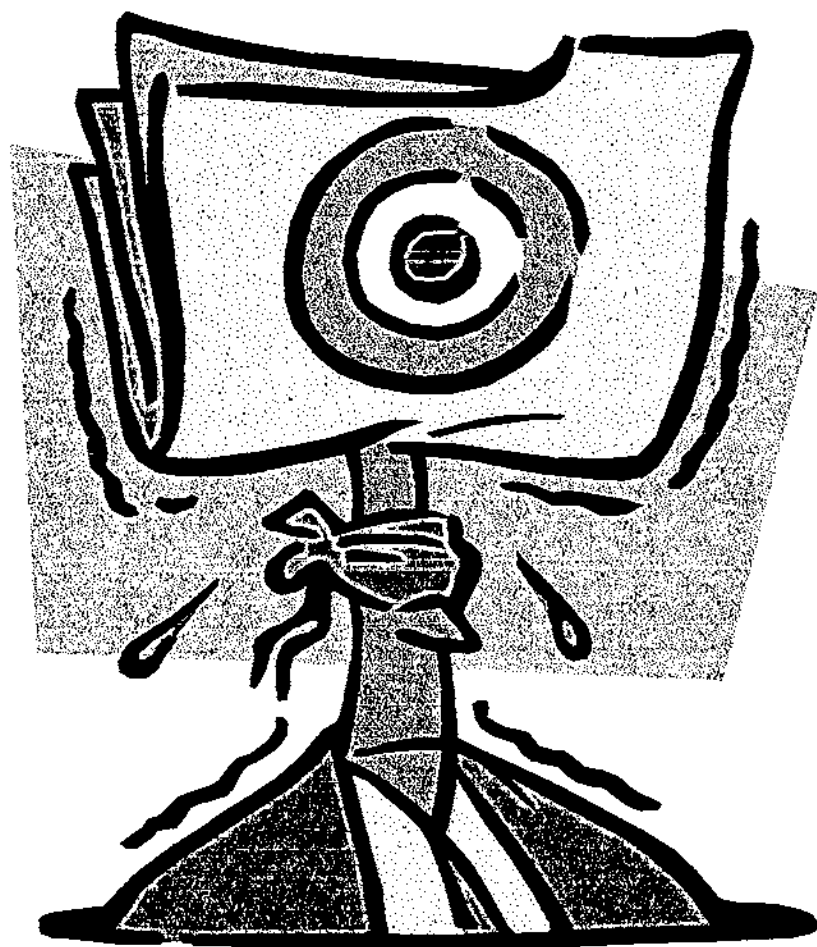
Δίνουμε ερμηνείες και επεκτάσεις σε πληροφορίες που παίρνουμε με βάση την πάγια εκτίμησή μας, για το τι είναι προφανές και λογικό. Συνήθως έχουμε δίκιο. Δημιουργούμε όμως προβλήματα όταν κάτω από ορισμένες συνθήκες οι ερμηνείες είναι λαθεμένες. Αυτό το φαινόμενο ονομάζεται «**αυτοεκπλήρωτη προφητεία**». Στη συνέχεια αναφέρονται ορισμένες καταστάσεις που παρεμποδίζουν την επικοινωνία και προκαλούν παρερμηνείες και σύγχυση.

Αυτές είναι:

Θέση στην κυριαρχία, ηλικία, φύλο, εθνικότητα, θρησκεία, συμπεριφορά, ανταγωνισμός/αντιζηλία, περιβάλλον, αυτοπεποίθηση, μορφωτικό και κοινωνικό επίπεδο, γλώσσα, εμπειρία στο αντικείμενο, προκατάληψη, έλλειψη χρόνου, απόσταση άγνοια του αντικειμένου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΡΕΥΝΑ ΣΕ 5 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Κατά την διάρκεια της εργασίας πραγματοποιήθηκε έρευνα σε 5 Ανώνυμες Εταιρείες προκειμένου να δείξει το πως επηρεάζει η σύγχρονη τεχνολογία τις ανθρώπινες σχέσεις στο εργασιακό περιβάλλον. Οι εταιρείες στις οποίες μοιράστηκαν τα ερωτηματολόγια είναι:

🔔 **UNISOFT A.E** – εταιρεία παραγωγής λογισμικού (Καλλιθέα – Αθήνα)

🔔 **ALPHA BANK** - χρηματοοικονομικός οργανισμός (Υποκατάστημα Ελληνικού – Αθήνα)

🔔 **DOT & DASH** – διαφημιστική εταιρεία (Μαρούσι – Αθήνα)

🔔 **A.E ΠΑΓΩΤΩΝ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ** - εταιρεία τροφίμων(Λευκάδα)

🔔 **A.E ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ** - εταιρεία τροφίμων(Λευκάδα)

Τα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν αντίστοιχα σε κάθε μία από τις παραπάνω εταιρείες σε δέκα εργαζόμενους (50 στο σύνολο της έρευνας) που ανήκαν στο διοικητικό προσωπικό.

Παρακάτω ακολουθούν σε διαγραμματική μορφή (PIE) τα αποτελέσματα της έρευνας:

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι

Όχι

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά Τακτικά Καθόλου

Για δουλειά Για δουλειά

Για Ψυχαγωγία Για Ψυχαγωγία

Για Εκμάθηση Για Εκμάθηση

Άλλο Άλλο

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά Αρνητικά Καθόλου

Οικογενειακές Οικογενειακές

Φιλικές Φιλικές

Επαγγελματικές Επαγγελματικές

Κοινωνικές Κοινωνικές

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά

Θετικά

Καθόλου

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

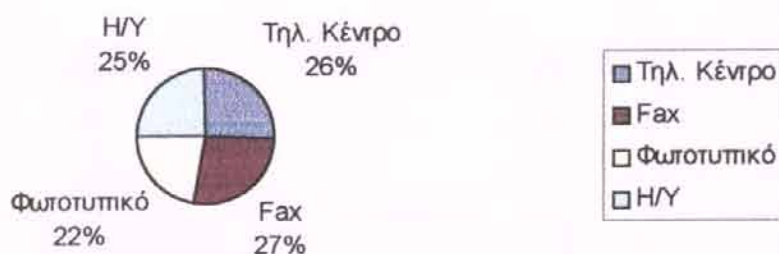
Αρνητικά

Θετικά

Καθόλου

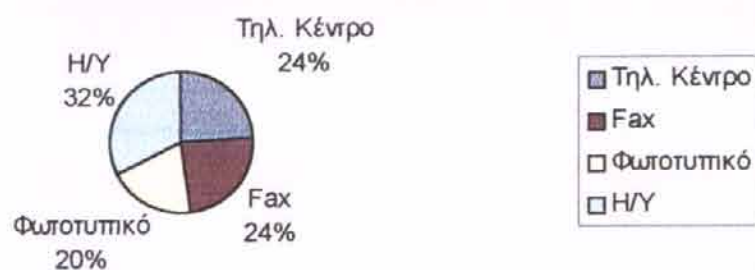
Ερώτηση 1

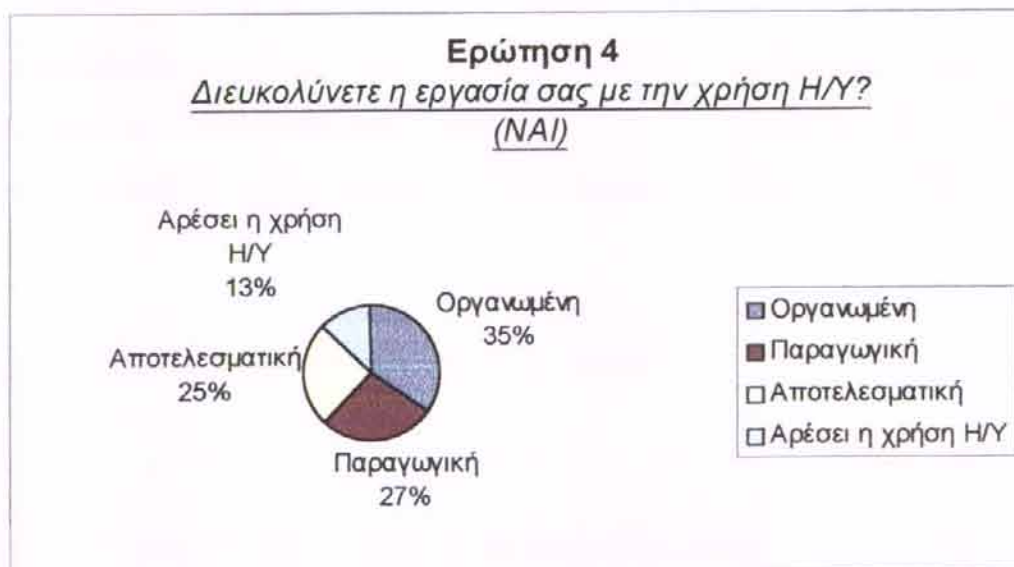
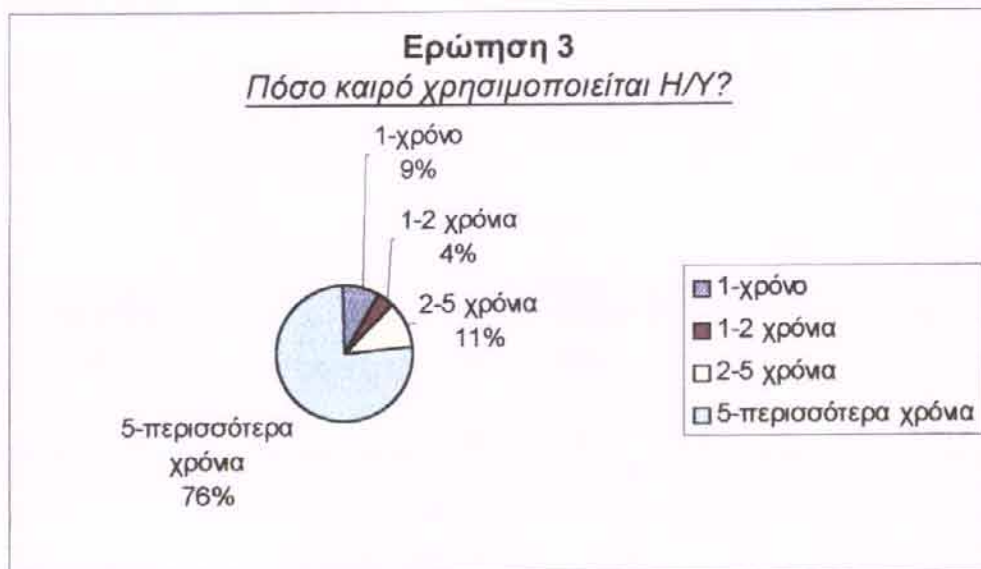
Ποιά από τα παρακάτω μέσα χρησιμοποιούνται στην
εταιρεία σας?

Ερώτηση 2

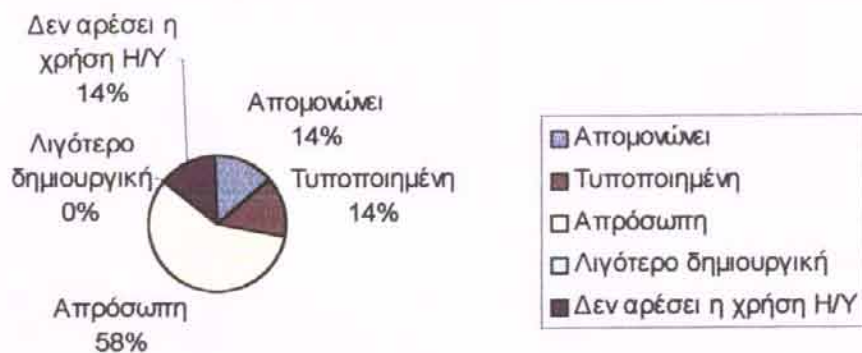
Ποιά από τα παραπάνω που αναφέραμε αποτελεί
κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

Ερώτηση 4

Διευκολύνετε η εργασία σας με την χρήση Η/Υ?
(ΟΧΙ)

Ερώτηση 5

Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας?

Ερώτηση 6

Χρησιμοποιείτε Η/Υ περιοδικά στο σπίτι και γιατί?

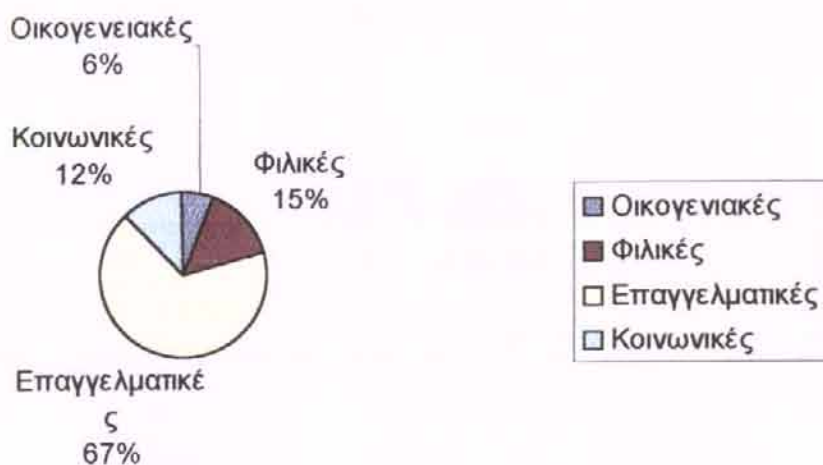
Ερώτηση 6

Χρησιμοποιείται Η/Υ τακτικά στο σπίτι και γιατί?

Ερώτηση 7

Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας θετικά από την χρήση των Η/Υ?

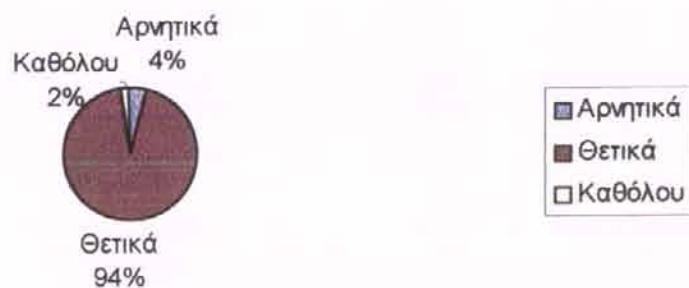
Ερώτηση 7

Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας αρνητικά από την χρήση των Η/Υ?

Ερώτηση 8

Πως επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Ερώτηση 9

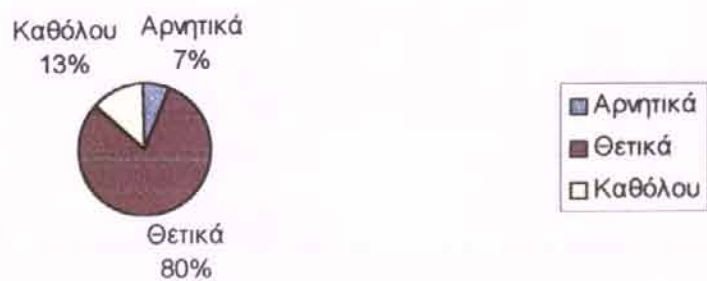
Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής?

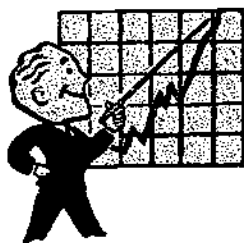

Ερώτηση 10

Πως επηρεάζει την ποιότητα ζωής σας στον
εργασιακό χώρο και στο σπίτι?

Συμπεράσματα

Από την έρευνα διαπιστώθηκε ότι όλοι οι εργαζόμενοι χρησιμοποιούν διάφορα τεχνολογικά μέσα συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών υπολογιστών σε ποσοστό 32% ενώ 76% των ερωτηθέντων χρησιμοποιούν αυτά τα μέσα για 5 και περισσότερα χρόνια γεγονός που φανερώνει τόσο την εμπειρία των χρηστών στην χρήση των μέσων όσο και την τάση των εταιρειών για αυτοματοποίηση. Στην ερώτηση αν οι εργαζόμενοι διευκολύνονται στην εκτέλεση του έργου τους με την χρήση των ηλεκτρονικών μέσων διαπιστώθηκε ότι το 35% βρίσκει τη δουλειά του πιο οργανωμένη το 27% πιο παραγωγική, ωστόσο το 58% τη θεωρεί πιο απρόσωπη γεγονός που επισημένει την διαμόρφωση των ανυρωπίνων σχέσεων στο εργασιακό χώρο. Το 87% των ερωτηθέντων είναι ευχαριστημένοι από τον τρόπο που κάνουν την δουλειά τους και άρα δεν επιζητούν καμία ουσιαστική αλλαγή. Πολύ ενδιαφέρον παρουσιάζει το ποσοστό (42%) αυτών που απάντησαν ότι περιοδικά χρησιμοποιούν Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι για ψυχαγωγία ενώ 26% εκτελούν τακτικά μέρος της δουλειάς τους στο σπίτι. Το 67% των εργαζομένων θεωρεί ότι οι επαγγελματικές τους σχέσεις επηρεάζονται θετικά από την χρήση των υπολογιστών και το 94% βρίσκει ότι η τεχνολογική ανάπτυξη επηρεάζει θετικά την ανθρωπότητα. Τέλος ένα ποσοστό 66% δεν πιστεύει ότι η χρήση των Η/Υ δημιουργεί νευρώσεις, άγχη ή διάφορες άλλες ψυχολογικές πιέσεις και το 80% απάντησε ότι η ποιότητα ζωής επηρεάζεται θετικά και στον εργασιακό χώρο και στο σπίτι.

Μελετώντας πιο λεπτομερειακά τα ποσοστά της έρευνας συμπερνούμε ότι σύμφωνα με την γνώμη των εργαζομένων που πήραν μέρος σε αυτή την έρευνα, τα ηλεκτρονικά μέσα και ειδικότερα οι Η/Υ διευκολύνουν την εργασία τους, την κάνουν όμως πιο απρόσωπη εφόσον δεν έχουν την άμεση επαφή με τους συναδέλφους τους.

Το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης των Η/Υ είναι πλέον αναπόφευκτο κακό και φαίνεται ότι όλο και περισσότεροι χρησιμοποιούν τον Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές όχι μόνο στο περιβάλλον εργασίας τους αλλά και στο σπίτι διαμορφώνοντας έτσι τις ανθρώπινες σχέσεις σε μεγάλο ποσοστό. Φαίνεται ότι όλο και περισσότεροι χρησιμοποιούν τα διάφορα μέσα αυτοματοποίησης πιστεύοντας ότι έτσι διευκολύνουν την ζωή τους χωρίς όμως να λαμβάνουν υπόψη τις αξίες που θυσιάζουν στο βωμό της αυτοματοποίησης. Θα πρέπει όλοι εμείς όσο είναι καιρός να διαφυλάξουμε την «ανθρώπινη υπόσταση» των σχέσεων και να μην επιτρέψουμε την επικάλυψη αυτών από την χρήση των Η/Υ, έχοντας πάντα κατά νου ότι όλα αυτά τα μέσα δημιουργήθηκαν για να μας υπηρετούν και όχι να τα υπηρετούμε.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι
Όχι

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά (✓)	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία (✓)	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση (✓)	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές (✓)	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές (✓)	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

Γρήγοροι ρυθμοί δουλειάς

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι
Όχι

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά (✓)	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία (✓)	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση (✓)	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου ✓
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές (✓)	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά (✓)
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά ( )
Καθόλου (✓)

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά ✓	Καθόλου
Για δουλειά (✓)	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία (✓)	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση (✓)	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά ✓	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές (✓)	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές (✓)	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

ΟΧΙ

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά (✓)	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση (✓)	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά ✓	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

ΟΧΙ-----

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά ( )
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι (✓)
Όχι ( )

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά (✓)	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά ( )
Καθόλου (✓)

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά (✓)
Θετικά ( )
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά (✓)	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία (✓)	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση (✓)	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές (✓)	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

Πιστεύω πως ναι, γιατί οι απαιτήσεις είναι πολύ περισσότερες όσον αφορά στον εργασιακό τομέα. Η τεχνολογική ανάπτυξη καλπάζει σε γρηγορούς ρυθμούς με αποτέλεσμα στην προσπάθειά μας όλοι να ανταποκριθούμε, αγχωνόμαστε και προκαλούμε αυτές τις επονομαζόμενες νευρώσεις.

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **SOFTWARE HOUSE (UNISOFT S.A)**

Θέση στην εταιρεία **Application Consulting**

Ηλικία 35

Φύλο   Άνδρας (✓)   Γυναίκα ( )

1) Ποιά από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

- 1)Τηλεφωνικό κέντρο
- 2)Fax
- 3)Φωτοτυπικό μηχάνημα
- 4)Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές

2) Ποιά από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4) ✓

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

- 1 χρόνο
- 1-2 χρόνια
- 2-5 χρόνια
- 5-περισσότερα χρόνια ✓

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι	Είναι πιο οργανωμένη (✓)
	Είναι περισσότερο παραγωγική (✓)
	Είναι πιο αποτελεσματική ( )
	Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές
Όχι	Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )
	Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )
	Γίνεται πιο απρόσωπη ( )
	Είναι λιγότερο δημιουργική ( )
	Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά (✓)	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση (✓)	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πως επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου ✓
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πως πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά ( )
Καθόλου (✓)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **SOFTWARE HOUSE (UNISOFT S.A)**

Θέση στην εταιρεία **Υπεύθυνος Πωλήσεων Επαρχίας**

Ηλικία 41

Φύλο Άνδρας () Γυναίκα ( )

1) Ποιά από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

- 1) Τηλεφωνικό κέντρο
- 2) Fax
- 3_ Φωτοτυπικό μηχάνημα
- 4) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές

2) Ποιά από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

- 1 χρόνο
- 1-2 χρόνια
- 2-5 χρόνια
- 5-περισσότερα χρόνια

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

- Ναι Είναι πιο οργανωμένη ( )
- Είναι περισσότερο παραγωγική ( )
- Είναι πιο αποτελεσματική ( )
- Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

- Όχι Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )
- Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )
- Γίνεται πιο απρόσωπη ( )
- Είναι λιγότερο δημιουργική ( )
- Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά (✓)	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία (✓)	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση (✓)	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου ✓
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

Πιστεύω ναι γιατί έχει χαθεί το νόημα της ζωής

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **SOFTWARE HOUSE (UNISOFT S.A)**

Θέση στην εταιρεία **Marketing**

Ηλικία 29

Φύλο Άνδρας ( ) Γυναίκα (✓)

1) Ποιά από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

1) Τηλεφωνικό κέντρο ✓

2) Fax ✓

3) Φωτοτυπικό μηχάνημα ✓

4) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές ✓

2) Ποιά από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

1).....

2).....

3).....

4) ✓

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

1 χρόνο

1-2 χρόνια

2-5 χρόνια

5-περισσότερα χρόνια ✓

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι

Είναι πιο οργανωμένη ( )

Είναι περισσότερο παραγωγική (✓)

Είναι πιο αποτελεσματική ( )

Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Όχι

Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )

Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )

Γίνεται πιο απρόσωπη (✓)

Είναι λιγότερο δημιουργική ( )

Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι

( )

Όχι

(✓)

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά

Τακτικά

Καθόλου

Για δουλειά ( )

Για δουλειά ( )

Για Ψυχαγωγία ( )

Για Ψυχαγωγία (✓)

Για Εκμάθηση ( )

Για Εκμάθηση ( )

Άλλο ( )

Άλλο ( )

7) Πως επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά

Αρνητικά

Καθόλου ✓

Οικογενειακές ( )

Οικογενειακές ( )

Φιλικές ( )

Φιλικές ( )

Επαγγελματικές ( )

Επαγγελματικές ( )

Κοινωνικές ( )

Κοινωνικές ( )

8) Πως πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )

Θετικά (✓)

Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )

Θετικά (✓)

Καθόλου ( )

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **SOFTWARE HOUSE (UNISOFT S.A)**

Θέση στην εταιρεία **Γραμματεία Διοίκησης**

Ηλικία .....

Φύλο **Άνδρας ( ) Γυναίκα (✓)**

1) Ποιά από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

1) Τηλεφωνικό κέντρο ✓

2) Fax ✓

3) Φωτοτυπικό μηχάνημα ✓

4) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές ✓

2) Ποιά από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

1) ✓

2) ✓

3) ✓

4) ✓

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

1 χρόνο

1-2 χρόνια

2-5 χρόνια

5-περισσότερα χρόνια ✓

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι

Είναι πιο οργανωμένη (✓)

Είναι περισσότερο παραγωγική ( )

Είναι πιο αποτελεσματική ( )

Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Όχι

Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )

Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )

Γίνεται πιο απρόσωπη ( )

Είναι λιγότερο δημιουργική ( )

Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι

( )

Όχι

(✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά

Τακτικά

Καθόλου

Για δουλειά (✓)

Για δουλειά ( )

Για Ψυχαγωγία ( )

Για Ψυχαγωγία ( )

Για Εκμάθηση ( )

Για Εκμάθηση (✓)

Άλλο ( )

Άλλο ( )

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά

Αρνητικά

Καθόλου

Οικογενειακές ( )

Οικογενειακές ( )

Φιλικές ( )

Φιλικές ( )

Επαγγελματικές (✓)

Επαγγελματικές ( )

Κοινωνικές ( )

Κοινωνικές ( )

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )

Θετικά (✓)

Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )

Θετικά (✓)

Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά (✓)	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

Είναι τίμημα της έντασης ρυθμού εργασίας και όχι αυτής καθ' αυτής της τεχνολογίας

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά ( )
Καθόλου (✓)

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου ✓
Για δουλειά ( )	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πως επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου ✓
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πως πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

ΟΧΙ-----

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι
Όχι

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά (☒)	Για δουλειά (☐)	
Για Ψυχαγωγία (☐)	Για Ψυχαγωγία (☐)	
Για Εκμάθηση (☒)	Για Εκμάθηση (☐)	
Άλλο (☐)	Άλλο (☐)	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές (☒)	Οικογενειακές (☐)	
Φίλικές (☐)	Φίλικές (☐)	
Επαγγελματικές (☒)	Επαγγελματικές (☐)	
Κοινωνικές (☐)	Κοινωνικές (☐)	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά ( )
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΡΥΘΜΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΕΧΟΥΝ ΑΥΞΗΘΕΙ ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΚΑΙ ΟΙ
ΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΞΕΠΕΡΝΟΥΝ ΤΙΣ 10 ΗΜΕΡΗΣΙΩΣ

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι).

Αρνητικά ( )
Θετικά ( )
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου ✓
Για δουλειά ( )	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πως επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές (✓)	
Φιλικές ( )	Φιλικές (✓)	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές (✓)	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές (✓)	

8) Πως πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά (✓)
Θετικά ( )
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

ΝΑΙ ΓΙΑΤΙ ΜΕΙΩΝΕΤΑΙ Η FACE-TO-FACE ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ, BODY LANGUAGE, EXPRESSIONS

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά (✓)
Θετικά ( )
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι (✓)
Όχι ( )

ΠΙΟ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ-----

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου ✓
Για δουλειά ( )	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου ✓
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( ) **ΣΠΟΥΡΑ ΤΗΝ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΕΙ ΣΕ ΚΑΠΟΙΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ**
Θετικά ( )
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

ΟΧΙ-----

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά ( )
Καθόλου (✓)

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )

Όχι ( )

ΜΕΣΩ Η/Υ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ-----

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά Τακτικά Καθόλου

Για δουλειά ( ) Για δουλειά ( )

Για Ψυχαγωγία ( ) Για Ψυχαγωγία ( )

Για Εκμάθηση ( ) Για Εκμάθηση ( )

Άλλο ( ) Άλλο ( )

7) Πως επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά Αρνητικά Καθόλου

Οικογενειακές ( ) Οικογενειακές ( )

Φιλικές ( ) Φιλικές ( )

Επαγγελματικές ( ) Επαγγελματικές ( )

Κοινωνικές ( ) Κοινωνικές ( )

8) Πως πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )

Θετικά ( )

Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

ΚΑΤΑ ΚΑΠΟΙΟ ΤΡΟΠΟ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΥΠΕΥΘΥΝΗ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΩΝΤΑΣ ΠΟΛΥ ΓΡΗΓΟΡΟΥΣ ΡΥΘΜΟΥΣ-----

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )

Θετικά ( )

Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )

Όχι ( )

ΔΕΝ ΕΧΩ ΣΚΕΦΤΕΙ ΠΩΣ ΘΑ ΗΘΕΛΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ-----

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά Τακτικά Καθόλου ✓

Για δουλειά ( ) Για δουλειά ( )

Για Ψυχαγωγία ( ) Για Ψυχαγωγία ( )

Για Εκμάθηση ( ) Για Εκμάθηση ( )

Άλλο ( ) Άλλο ( )

7) Πως επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά Αρνητικά Καθόλου

Οικογενειακές ( ) Οικογενειακές ( )

Φιλικές ( ) Φιλικές (✓)

Επαγγελματικές ( ) Επαγγελματικές ( )

Κοινωνικές ( ) Κοινωνικές ( )

8) Πως πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά (✓)

Θετικά ( )

Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

ΝΑΙ-----

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά (✓)

Θετικά ( )

Καθόλου ( )

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **ΔΙΑΦΗΜΗΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ (DOT & DASH)**

Θέση στην εταιρεία **ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**

Ηλικία 29

Φύλο

Ανδρας ( )

Γυναίκα (✓)

1) Ποιό από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

1)Λεφωνικό κέντρο ✓

2)Fax ✓

3)Φωτοτυπικό μηχάνημα ✓

4)Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές ✓

2) Ποιό από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

1).....

2).....

3).....

4) ✓

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

1 χρόνο

1-2 χρόνια

2-5 χρόνια

5-περισσότερα χρόνια ✓

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι

Είναι πιο οργανωμένη ( )

Είναι περισσότερο παραγωγική (✓)

Είναι πιο αποτελεσματική ( )

Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Όχι

Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )

Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )

Γίνεται πιο απρόσωπη ( )

Είναι λιγότερο δημιουργική ( )

Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι (✓)
Όχι ( )

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά (✓)	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία (✓)	
Για Εκμάθηση (✓)	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου ✓
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

ΝΑΙ ΓΙΑΤΙ ΜΕΙΩΘΗΚΑΝ ΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΚΑΙ ΑΥΞΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι
Όχι

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά (✓)	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία (✓)	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές (✓)	
Φιλικές (✓)	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές (✓)	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία (✓)	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **ALPHA BANK**

Θέση στην εταιρεία **ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ-ΕΞΑΓΩΓΕΣ**

Ηλικία 39

Φύλο Ανδρας ( ) Γυναίκα (✓)

1) Ποιά από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

- 1) Τηλεφωνικό κέντρο ✓
- 2) Fax ✓
- 3) Φωτοτυπικό μηχάνημα ✓
- 4) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές ✓

2) Ποιά από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) ✓

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

- 1 χρόνο
- 1-2 χρόνια
- 2-5 χρόνια
- 5-περισσότερα χρόνια ✓

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

- Ναι
- Είναι πιο οργανωμένη ( )
  - Είναι περισσότερο παραγωγική (✓)
  - Είναι πιο αποτελεσματική ( )
  - Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

- Όχι
- Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )
  - Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )
  - Γίνεται πιο απρόσωπη ( )
  - Είναι λιγότερο δημιουργική ( )
  - Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου ✓
Για δουλειά ( )	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου ✓
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

ΟΙ ΝΕΥΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΓΧΗΔΕ ΝΟΜΙΖΩ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΛΟΓΩ
ΤΕΧΝΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΑΛΛΑ ΛΟΓΩ ΡΩΝ ΠΟΛΛΩΝ
ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΑΣΤΕ

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά ( )
Καθόλου (✓)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **ALPHA BANK**

Θέση στην εταιρεία **ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ**

Ηλικία 39

Φύλο   Άνδρας ( )   Γυναίκα (✓)

1) Ποιό από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

1) Τηλεφωνικό κέντρο ✓

2) Fax ✓

3) Φωτοτυπικό μηχάνημα ✓

4) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές ✓

2) Ποιό από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

1).....

2).....

3).....

4) ✓

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

1 χρόνο

1-2 χρόνια

2-5 χρόνια

5-περισσότερα χρόνια

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι

Είναι πιο οργανωμένη ( )

Είναι περισσότερο παραγωγική ( )

Είναι πιο αποτελεσματική (✓)

Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Όχι

Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )

Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )

Γίνεται πιο απρόσωπη ( )

Είναι λιγότερο δημιουργική ( )

Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι
Όχι

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου ✓
Για δουλειά ( )	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου ✓
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

ΝΕΥΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΓΧΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ
ΤΕΧΝΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΑΛΛΑ ΑΛΛΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ-----

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά ( )
Καθόλου (✓)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **ALPHA BANK**

Θέση στην εταιρεία **ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ**

Ηλικία 32

Φύλο Άνδρας ( ) Γυναίκα (✓)

1) Ποιά από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

- 1) Τηλεφωνικό κέντρο ✓
- 2) Fax ✓
- 3) Φωτοτυπικό μηχάνημα ✓
- 4) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές ✓

2) Ποιά από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4) ✓

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

- 1 χρόνο
- 1-2 χρόνια
- 2-5 χρόνια
- 5-περισσότερα χρόνια ✓

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι
Είναι πιο οργανωμένη (✓)
Είναι περισσότερο παραγωγική ( )
Είναι πιο αποτελεσματική (✓)
Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Όχι
Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )
Είναι περισσότερο τυποποιημένη (✓)
Γίνεται πιο απρόσωπη ( )
Είναι λιγότερο δημιουργική ( )
Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία (✓)	Για Ψυχαγωγία (✓)	
Για Εκμάθηση (✓)	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου ✓
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **ALPHA BANK**

Θέση στην εταιρεία **ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ**

Ηλικία 35

Φύλο Άνδρας ( ) Γυναίκα (✓)

1) Ποιό από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

1)Τηλεφωνικό κέντρο ✓

2)Fax ✓

3)Φωτοτυπικό μηχάνημα ✓

4)Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές ✓

2) Ποιό από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

1).....

2).....

3).....

4) ✓

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

1 χρόνο

1-2 χρόνια

2-5 χρόνια

5-περισσότερα χρόνια ✓

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι

Είναι πιο οργανωμένη ( )

Είναι περισσότερο παραγωγική ( )

Είναι πιο αποτελεσματική (✓)

Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Όχι

Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )

Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )

Γίνεται πιο απρόσωπη ( )

Είναι λιγότερο δημιουργική ( )

Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία (✓)	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές (✓)	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου ✓
Για δουλειά ( )	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πως επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου ✓
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πως πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

**ΝΑΙ, ΓΙΑΤΙ ΘΕΛΟΝΤΑΣ ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΟΥΜΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ
ΑΓΑΘΑ ΔΕΝ ΑΣΧΟΛΟΥΜΑΣΤΕ ΜΕ ΑΛΛΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ
ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΚΑΛΙΕΡΓΗΣΟΥΝ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΣ
ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΓΑΛΗΝΗ ΚΑΙ ΗΡΕΜΙΑ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ**

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι) . . .

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **ALPHA BANK**

Θέση στην εταιρεία **ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ**

Ηλικία 32

Φύλο   Άνδρας ( )   Γυναίκα ( )

1) Ποιό από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

- 1) Τηλεφωνικό κέντρο
- 2) Fax
- 3) Φωτοτυπικό μηχάνημα
- 4) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές

2) Ποιό από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4)

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

- 1 χρόνο
- 1-2 χρόνια
- 2-5 χρόνια
- 5-περισσότερα χρόνια

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι   Είναι πιο οργανωμένη ( )
   Είναι περισσότερο παραγωγική ( )
   Είναι πιο αποτελεσματική ( )
   Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Όχι   Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )
   Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )
   Γίνεται πιο απρόσωπη ( )
   Είναι λιγότερο δημιουργική ( )
   Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά (✓)	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία (✓)	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση (✓)	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πως επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου ✓
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πως πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **Α.Ε ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Θέση στην εταιρεία **ΟΔΗΓΟΣ**

Ηλικία 21

Φύλο Άνδρας ( ) Γυναίκα ( )

1) Ποιά από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

- 1) Τηλεφωνικό κέντρο
- 2) Fax
- 3) Φωτοτυπικό μηχάνημα
- 4) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές

2) Ποιά από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4)

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

- 1 χρόνο
- 1-2 χρόνια
- 2-5 χρόνια
- 5-περισσότερα χρόνια

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι	Είναι πιο οργανωμένη ( )
	Είναι περισσότερο παραγωγική (☒)
	Είναι πιο αποτελεσματική ( )
	Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές
Όχι	Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )
	Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )
	Γίνεται πιο απρόσωπη ( )
	Είναι λιγότερο δημιουργική ( )
	Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι , περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου ✓
Για δουλειά ( )	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου ✓
Για δουλειά ( )	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά (✓)	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία (✓)	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές (✓)	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **Α.Ε ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Θέση στην εταιρεία **ΒΟΗΘΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ**

Ηλικία 22

Φύλο Άνδρας ( ) Γυναίκα (✓)

1) Ποιά από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

1)Τηλεφωνικό κέντρο ✓

2)Fax ✓

3)Φωτοτυπικό μηχάνημα

4)Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές ✓

2) Ποιά από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

1) ✓

2) ✓

3) ✓

4).....

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

1 χρόνο

1-2 χρόνια

2-5 χρόνια

5-περισσότερα χρόνια ✓

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι

Είναι πιο οργανωμένη (✓)

Είναι περισσότερο παραγωγική (✓)

Είναι πιο αποτελεσματική (✓)

Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Όχι

Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )

Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )

Γίνεται πιο απρόσωπη ( )

Είναι λιγότερο δημιουργική ( )

Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά (✓)	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία (✓)	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **Α.Ε ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Θέση στην εταιρεία **ΒΟΗΘΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ**

Ηλικία 24

Φύλο Ανδρας (✓) Γυναίκα ( )

1) Ποιό από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

1)Τηλεφωνικό κέντρο ✓

2)Fax ✓

3)Φωτοτυπικό μηχάνημα

4)Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές ✓

2) Ποιό από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

1) ✓

2) ✓

3) ✓

4).....

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

1 χρόνο

1-2 χρόνια

2-5 χρόνια

5-περισσότερα χρόνια ✓

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι

Είναι πιο οργανωμένη (✓)

Είναι περισσότερο παραγωγική (✓)

Είναι πιο αποτελεσματική (✓)

Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Όχι

Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )

Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )

Γίνεται πιο απρόσωπη ( )

Είναι λιγότερο δημιουργική ( )

Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι

Όχι

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά Τακτικά Καθόλου

Για δουλειά Για δουλειά

Για Ψυχαγωγία Για Ψυχαγωγία

Για Εκμάθηση Για Εκμάθηση

Άλλο Άλλο

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά Αρνητικά Καθόλου

Οικογενειακές Οικογενειακές

Φιλικές Φιλικές

Επαγγελματικές Επαγγελματικές

Κοινωνικές Κοινωνικές

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά

Θετικά

Καθόλου

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά

Θετικά

Καθόλου

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι

Όχι

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά Τακτικά Καθόλου

Για δουλειά Για δουλειά

Για Ψυχαγωγία Για Ψυχαγωγία

Για Εκμάθηση Για Εκμάθηση

Άλλο Άλλο

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά Αρνητικά Καθόλου

Οικογενειακές Οικογενειακές

Φιλικές Φιλικές

Επαγγελματικές Επαγγελματικές

Κοινωνικές Κοινωνικές

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά

Θετικά

Καθόλου

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

ΝΑΙ ΤΟ ΠΙΣΤΕΥΩ ΓΙΑΤΙ ΟΛΟΙ ΖΟΥΜΕ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΡΥΘΜΟ ΕΝΟΣ
ΡΟΛΟΓΙΟΥ-----

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά

Θετικά

Καθόλου

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **Α.Ε ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Θέση στην εταιρεία **ΟΔΗΓΟΣ**

Ηλικία 22

Φύλο Άνδρας ()   Γυναίκα ()

1) Ποιό από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

1) Τηλεφωνικό κέντρο

2) Fax

3) Φωτοτυπικό μηχάνημα

4) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές

2) Ποιό από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

1) .....

2) .....

3) .....

4)

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

1 χρόνο

1-2 χρόνια

2-5 χρόνια

5-περισσότερα χρόνια

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι

Είναι πιο οργανωμένη ()

Είναι περισσότερο παραγωγική ()

Είναι πιο αποτελεσματική ()

Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Όχι

Με απομονώνει από το περιβάλλον ()

Είναι περισσότερο τυποποιημένη ()

Γίνεται πιο απρόσωπη ()

Είναι λιγότερο δημιουργική ()

Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ()

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι

( )

Όχι

(✓)

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά

Τακτικά

Καθόλου ✓

Για δουλειά ( )

Για δουλειά ( )

Για Ψυχαγωγία ( )

Για Ψυχαγωγία ( )

Για Εκμάθηση ( )

Για Εκμάθηση ( )

Άλλο ( )

Άλλο ( )

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά

Αρνητικά

Καθόλου ✓

Οικογενειακές ( )

Οικογενειακές ( )

Φιλικές ( )

Φιλικές ( )

Επαγγελματικές ( )

Επαγγελματικές ( )

Κοινωνικές ( )

Κοινωνικές ( )

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )

Θετικά (✓)

Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )

Θετικά (✓)

Καθόλου ( )

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **Α.Ε ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Θέση στην εταιρεία **.ΠΡΟΣΤΑΜΕΝΟΣ**

Ηλικία 47

Φύλο Ανδρας (✓) Γυναίκα ( )

1) Ποιά από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

- 1) Τηλεφωνικό κέντρο ✓
- 2) Fax ✓
- 3) Φωτοτυπικό μηχάνημα
- 4) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές ✓

2) Ποιά από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

- 1) ✓
- 2) ✓
- 3).....
- 4) ✓

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

- 1 χρόνο
- 1-2 χρόνια
- 2-5 χρόνια
- 5-περισσότερα χρόνια ✓

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι
Είναι πιο οργανωμένη (✓)
Είναι περισσότερο παραγωγική (✓)
Είναι πιο αποτελεσματική (✓)
Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Όχι
Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )
Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )
Γίνεται πιο απρόσωπη ( )
Είναι λιγότερο δημιουργική ( )
Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι

Όχι

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά Τακτικά Καθόλου

Για δουλειά Για δουλειά

Για Ψυχαγωγία Για Ψυχαγωγία

Για Εκμάθηση Για Εκμάθηση

Άλλο Άλλο

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά Αρνητικά Καθόλου

Οικογενειακές Οικογενειακές

Φιλικές Φιλικές

Επαγγελματικές Επαγγελματικές

Κοινωνικές Κοινωνικές

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά

Θετικά

Καθόλου

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά

Θετικά

Καθόλου

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **Α.Ε ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Θέση στην εταιρεία **ΒΟΗΘΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ**

Ηλικία 38

Φύλο Άνδρας ( ) Γυναίκα (✓)

1) Ποιά από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

- 1) Τηλεφωνικό κέντρο ✓
- 2) Fax ✓
- 3) Φωτοτυπικό μηχάνημα ✓
- 4) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές ✓

2) Ποιά από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

- 1) ✓
- 2) .....
- 3) .....
- 4) ✓

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

- 1 χρόνο
- 1-2 χρόνια
- 2-5 χρόνια
- 5-περισσότερα χρόνια ✓

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι

- Είναι πιο οργανωμένη (✓)
- Είναι περισσότερο παραγωγική (✓)
- Είναι πιο αποτελεσματική (✓)
- Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Όχι

- Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )
- Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )
- Γίνεται πιο απρόσωπη ( )
- Είναι λιγότερο δημιουργική ( )
- Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι
Όχι

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου ✓
Για δουλειά ( )	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές (✓)	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **Α.Ε ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Θέση στην εταιρεία **ΤΗΛΕΦΩΝΗΤΡΙΑ**

Ηλικία 25

Φύλο Ανδρας ( ) Γυναίκα ( )

1) Ποιά από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

- 1) Τηλεφωνικό κέντρο
- 2) Fax
- 3) Φωτοτυπικό μηχάνημα
- 4) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές

2) Ποιά από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

- 1)
- 2)
- 3).....
- 4).....

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

- 1 χρόνο
- 1-2 χρόνια
- 2-5 χρόνια
- 5-περισσότερα χρόνια

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι

- Είναι πιο οργανωμένη ( )
- Είναι περισσότερο παραγωγική ( )
- Είναι πιο αποτελεσματική ( )
- Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Όχι

- Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )
- Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )
- Γίνεται πιο απρόσωπη ( )
- Είναι λιγότερο δημιουργική ( )
- Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου ✓
Για δουλειά ( )	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πως επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πως πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι
Όχι

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά (✓)	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία (✓)	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση (✓)	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές (✓)	
Φιλικές ( )	Φιλικές (✓)	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές (✓)	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **Α.Ε ΠΑΓΩΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Θέση στην εταιρεία **ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**

Ηλικία 26

Φύλο Άνδρας ( ) Γυναίκα (✓)

1) Ποιά από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

- 1) Τηλεφωνικό κέντρο ✓
- 2) Fax ✓
- 3) Φωτοτυπικό μηχάνημα ✓
- 4) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές ✓

2) Ποιά από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

- 1). ✓
- 2). .. ✓
- 3). ✓
- 4). ✓

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

- 1 χρόνο
- 1-2 χρόνια
- 2-5 χρόνια
- 5-περισσότερα χρόνια ✓

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι

- Είναι πιο οργανωμένη (✓)
- Είναι περισσότερο παραγωγική (✓)
- Είναι πιο αποτελεσματική (✓)
- Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Όχι

- Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )
- Είναι περισσότερο τοποποιημένη ( )
- Γίνεται πιο απρόσωπη ( )
- Είναι λιγότερο δημιουργική ( )
- Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία (✓)	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση (✓)	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές (✓)	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι
Όχι

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά (✓)	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία (✓)	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές (✓)	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **Α.Ε ΠΑΓΩΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Θέση στην εταιρεία **REGIONAL SUPERVISOR**

Ηλικία .37

Φύλο Ανδρας (✓) Γυναίκα ( )

1) Ποιά από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

- 1) Τηλεφωνικό κέντρο ✓
- 2) Fax ✓
- 3) Φωτοτυπικό μηχάνημα ✓
- 4) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές ✓

2) Ποιά από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

- 1) .. ✓
- 2) . ✓
- 3) ✓
- 4) . ✓

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

- 1 χρόνο
- 1-2 χρόνια
- 2-5 χρόνια
- 5-περισσότερα χρόνια ✓

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

Ναι

- Είναι πιο οργανωμένη (✓)
- Είναι περισσότερο παραγωγική (✓)
- Είναι πιο αποτελεσματική (✓)
- Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Όχι

- Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )
- Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )
- Γίνεται πιο απρόσωπη ( )
- Είναι λιγότερο δημιουργική ( )
- Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι ( )
Όχι (✓)

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά (✓)	Για δουλειά (✓)	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές (✓)	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΠΙΒΙΩΣΗ-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αντικείμενο Εταιρείας **Α.Ε ΠΑΓΩΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Θέση στην εταιρεία **ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ**

Ηλικία 33

Φύλο   Άνδρας (✓)   Γυναίκα ( )

1) Ποιά από τα παρακάτω ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιούνται στην εταιρεία σας?

- 1) Τηλεφωνικό κέντρο
- 2) Fax ✓
- 3) Φωτοτυπικό μηχάνημα ✓
- 4) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές ✓

2) Ποιά από τα παραπάνω αποτελεί κύριο εργαλείο στη δουλειά σας?

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4) ✓

3) Πόσο καιρό χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς υπολογιστές?

- 1 χρόνο
- 1-2 χρόνια
- 2-5 χρόνια
- 5-περισσότερα χρόνια ✓

4) Πιστεύετε ότι διευκολύνετε η εργασία σας με τη χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών?

- Ναι
- Είναι πιο οργανωμένη (✓)
  - Είναι περισσότερο παραγωγική ( )
  - Είναι πιο αποτελεσματική (✓)
  - Μου αρέσει να χρησιμοποιώ ηλεκτρονικούς υπολογιστές

- Όχι
- Με απομονώνει από το περιβάλλον ( )
  - Είναι περισσότερο τυποποιημένη ( )
  - Γίνεται πιο απρόσωπη ( )
  - Είναι λιγότερο δημιουργική ( )
  - Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ Η/Υ ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι (✓)

Όχι ( )

ΑΝ ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΕΙ ΤΙΠΟΤΑ ΚΑΛΙΤΕΡΟ ΘΑ ΤΟ ΔΟΚΙΜΑΣΩ-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά Τακτικά Καθόλου

Για δουλειά ( ) Για δουλειά (✓)

Για Ψυχαγωγία ( ) Για Ψυχαγωγία (✓)

Για Εκμάθηση ( ) Για Εκμάθηση ( )

Άλλο ( ) Άλλο ( )

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά Αρνητικά Καθόλου

Οικογενειακές ( ) Οικογενειακές (✓)

Φιλικές ( ) Φιλικές ( )

Επαγγελματικές (✓) Επαγγελματικές ( )

Κοινωνικές ( ) Κοινωνικές ( )

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )

Θετικά (✓)

Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

ΣΙΓΟΥΡΑ ΕΠΗΡΕΑΖΕΤΑΙ Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΜΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΤΗΣ ΟΠΟΙΑΣ ΤΕΡΑΣΤΙΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )

Θετικά (✓)

Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι

( )

Όχι

(✓)

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά

Τακτικά

Καθόλου

Για δουλειά (✓)

Για δουλειά ( )

Για Ψυχαγωγία ( )

Για Ψυχαγωγία ( )

Για Εκμάθηση ( )

Για Εκμάθηση ( )

Άλλο ( )

Άλλο ( )

7) Πως επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά

Αρνητικά

Καθόλου

Οικογενειακές ( )

Οικογενειακές (✓)

Φιλικές ( )

Φιλικές ( )

Επαγγελματικές ( )

Επαγγελματικές ( )

Κοινωνικές ( )

Κοινωνικές ( )

8) Πως πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )

Θετικά (✓)

Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

**ΔΙΟΤΙ ΟΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟ ΕΧΕΙ ΣΑΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΝΑ
ΜΑΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΑΓΧΟΣ ΚΑΙ ΠΡΕΣΗ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΜΑΣ**

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )

Θετικά (✓)

Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι

Όχι

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά Τακτικά Καθόλου

Για δουλειά Για δουλειά

Για Ψυχαγωγία Για Ψυχαγωγία

Για Εκμάθηση Για Εκμάθηση

Άλλο Άλλο

7) Πως επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά Αρνητικά Καθόλου

Οικογενειακές Οικογενειακές

Φιλικές Φιλικές

Επαγγελματικές Επαγγελματικές

Κοινωνικές Κοινωνικές

8) Πως πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά

Θετικά

Καθόλου

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά

Θετικά

Καθόλου

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι
Όχι

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου ✓
Για δουλειά ( )	Για δουλειά ( )	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία ( )	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πώς επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου ✓
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πώς πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι
Όχι

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά (✓)	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία (✓)	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση ( )	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πως επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές (✓)	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές (✓)	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πως πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά ( )
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

ΟΧΙ, ΝΕΥΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΓΧΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΜΗ
ΥΠΑΡΞΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ-----

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

5) Θα προτιμούσατε να γινόταν κάπως αλλιώς η δουλειά σας? (Αν ναι περιγράψτε πώς θα θέλατε να είναι)

Ναι
Όχι

-----

6) Χρησιμοποιείται Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο σπίτι και γιατί?

Περιοδικά	Τακτικά	Καθόλου
Για δουλειά ( )	Για δουλειά (✓)	
Για Ψυχαγωγία ( )	Για Ψυχαγωγία (✓)	
Για Εκμάθηση ( )	Για Εκμάθηση (✓)	
Άλλο ( )	Άλλο ( )	

7) Πως επηρεάζονται οι σχέσεις σας από την χρήση των Η/Υ?

Θετικά	Αρνητικά	Καθόλου ✓
Οικογενειακές ( )	Οικογενειακές ( )	
Φιλικές ( )	Φιλικές ( )	
Επαγγελματικές ( )	Επαγγελματικές ( )	
Κοινωνικές ( )	Κοινωνικές ( )	

8) Πως πιστεύετε ότι επηρεάζει την ανθρωπότητα η τεχνολογική ανάπτυξη?

Αρνητικά ( )
Θετικά (✓)
Καθόλου ( )

9) Νευρώσεις, άγχη, πιστεύετε ότι είναι το τίμημα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας?

Αν ναι γιατί?

-----

10) Πώς επηρεάζει την ποιότητα της ζωής σας στον εργασιακό χώρο (και στο σπίτι)

Αρνητικά ( )
Θετικά ( )
Καθόλου (✓)